

Julianna Rantanen

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyönohjaaja

Opinnäytetyö, 2019

UUSI PÄIVÄ – LAULUJA TOIVOSTA

Yhteinen lauluvihkoprojekti nuorten kanssa

TIIVISTELMÄ

Julianna Rantanen

Uusi päivä – Lauluja toivosta Yhteinen lauluvihkoprojekti nuorten kanssa

76 sivua, 3 liitettä

Toukokuu 2019

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi ja kirkon nuorisotyönohjaaja (AMK)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa lauluvihko Julianna Rantasen ja Olli Lehmosen kirjoittamista lauluista Suomen evankelis-luterilaisen opiskelija- ja koululaislähettyksen (OPKO) koululaistyössä. Lauluvihko tuotettiin koululaistyön nuoria osallistaen. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu kirkollisista järjestöistä, spiritualiteetista, hengellisen musiikin taustoista sekä osallisuudesta.

Nuorten osallistamista varten järjestettiin työpaja toukokuussa 2018. Työpajatyöskentelyn rungossa hyödynnettiin ryhmäkeskustelun ja ryhmähaastattelun sekä virikehaastattelun menetelmiä. Nuorten vastauksista tehtiin muistiinpanoja. Nuoria osallistettiin lauluvihon tekemiseen myös pyytämällä heitä kirjoittamaan omia kokemuksiaan sekä ajatuksiaan lauluvihkoon tulevista lauluista. Työpajatyöskentelyn tarkoituksena oli saada nuoret pohtimaan millainen merkitys musiikilla ja hengellisellä musiikilla heille on sekä miten musiikki vaikuttaa heidän jumalakuvaansa. Tämän lisäksi työpajatyöskentelyn tarkoituksena oli kerätä nuorten laulutoiveita lauluvihkoa varten.

Uusi päivä – Lauluja toivosta -lauluvihko taitettiin kokonaisuudeksi, joka sisältää nuotitettuja lauluja sekä kertomuksia laulujen synnystä ja nuorten kirjoittamia ajatuksia lauluista. Lauluvihkoa on kuvitettu valokuvilla. Lauluvihkoa painettiin sata kappaletta. Lauluvihkoa tullaan hyödyntämään OPKO:n koululaistyössä ja sitä on mahdollista jakaa esimerkiksi koululaistyön nuorille. Lauluvihkoa voidaan jakaa käyttöön myös OPKO:n ulkopuolella.

Osallisuus näkyi työpajatyöskentelyssä sekä valmiin lauluvihon tekstimateriaaleissa. Lauluja on edelleen nuotittamatta, joten materiaalia olisi olemassa toiseen vastaavanlaiseen projektiin. Jatkossa vastaavanlaisissa projekteissa nuorten osallisuutta voitaisiin lisätä ottamalla nuoret mukaan projektin suunnitteluun sen alkuvaiheessa.

Asiasanat: hengellinen musiikki, nuorisotyö, osallisuus, spiritualiteetti

ABSTRACT

Julianna Rantanen

New Day – Songs of Hope A Songbook Project with Youth

76 pages, 3 appendices

May 2019

Diaconia University of Applied Sciences

Degree Programme in Social Services: Option in Christian Youth Work

Bachelor of Social Services

The aim of this thesis was to produce a songbook of songs made by Julianna Rantanen and Olli Lehmonen. The thesis was made in collaboration with the International Fellowship of Evangelical Students Finland (IFES Finland). The song book was produced by participating IFES Finland's school youth. Finland's revivalist movements, spirituality, the background of spiritual and Christian music and participation built up the theoretical framework for the thesis.

A workshop for IFES Finland's school youth was held in May 2018. The methods of group discussion, group interview and stimulated recall interview were used in the workshop. Notes were made from the youth's answers. The IFES Finland's school youth took part in making the songbook also by writing their own thoughts of the songs that were selected for the song book. The aim of the workshop was to get the youth to reflect their relationship with music and Christian music and how it effects on their image of God. The second important aim was to collect song requests for the song book.

The finished song book is called New Day – Songs of hope. It contains sheet music, photographs and stories of how the songs were born and thoughts from the youth. A hundred copies of the song book were printed. The song book will be used in IFES Finland's youthwork and it is possible to hand out the book for IFES Finland's school youth and outside of IFES Finland.

The participation was shown in the workshop and in the texts the youth wrote. There are still songs that can be notated therefore there is material left for similar project. In the future projects, the youth participation could be increased by including the youth in planning of the project instead of just asking them to create material for it.

Keywords: Christian music, Participation, Spirituality, Youth work

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 OSALLISUUS	5
2.1 Nuoren osallisuus ja sen edistäminen	6
2.2 Nuoren osallisuus seurakunnassa ja sen edistäminen	8
3 KIRKOLLISET JÄRJESTÖT JA HERÄTYSLIIKKEET SUOMESSA	10
4 SPIRITUALITEETTI	12
5 HENGELLINEN MUSIIKKI	15
6 OPINNÄTYTYÖN TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT	18
7 KOHTI VALMISTA MATERIAALIA	19
7.1 Työpajatyöskentelyä musiikin äärellä.	19
7.2 Nuorten ajatuksia tärkeistä lauluista	22
7.3 Nuorten ajatuksia tärkeistä hengellisistä lauluista	23
7.4 Lauluvihkomateriaalin kokoaminen yhdessä nuorten kanssa.....	26
7.5 Tekijänoikeudet	29
8 POHDINTA	31
LÄHTEET	36
LIITE 1. Työpajan rakenne ja ohjeistus	39
LIITE 2. Kirje nuorille teksteihin osallistumisesta	41
LIITE 3. Uusi päivä – Lauluja toivosta.....	43

1 JOHDANTO

Musiikilla on erityinen merkitys ihmiselle, myös aivotutkimus tunnistaa sen. Tutkimuksissa on havaittu musiikin laskevan stressitasojamme ja vaikuttavan esimerkiksi tunteiden säätelyyn. (Huotilainen 2011, 40–41.) Arkeologisten löytöjen perusteella ihminen on harrastanut musiikkia vähintään kymmeniä tuhansia vuosia. Monille meistä jokin tietty musiikki ja sen kuuleminen on erityisen tärkeää. Musiikki kuuluu monien meistä suurimpiin hetkiin ja tuo ihmisiä yhteen. Kun kuulemme musiikkia, se herättää meissä subjektiivisen kokemuksen, joka riippuu esimerkiksi kulttuuritaustastamme, musiikkimaustamme, iästämme ja muista tekijöistä. (Huotilainen 2011, 35, 40.)

Musiikilla on erityistä merkitystä myös ihmisen hengelliselle elämälle. Musiikki on Jumalan luomaa. Raamatussa on kokonainen kirja täynnä lauluja. Hengelliset laulut ja tekstit ovat aina ajankohtaisia, sillä ihmisten hengellisyys ja tarve sen hoitamiselle ja Jumalan kohtaamiselle ei katoa.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tuottaa lauluvihko OPKO:n eli Suomen Ev.lut Opiskelija ja Koululaislähetys ry:n koululaistyön yhteydessä, joka sisältää nuotinnettuja lauluja ja niihin liittyviä omiani sekä nuorten ajatuksia ja kokemuksia lauluista ja niiden sanomasta. Opinnäytetyöni aihe on noussut selkeästä tarpeesta koota lauluja yksiin kansiin sellaisessa muodossa, että niitä olisi helppo kenen tahansa opetella ja jakaa eteenpäin.

Ajatus lauluvihkomateriaalista opinnäytetyönä oli olemassa jo pitkään ennen opiskelujeni alkua. Olen ollut rippikouluni jälkeen aktiivisesti mukana OPKO:n koululaisten toiminnassa, aluksi isosena leireillä ja koululaistyön Action-päivissä. Lukion jälkeen kävin OPKO:n ja Perheniemen Evankelisen opiston yhdessä järjestämän Missionaalisen koululaistiimilinjan, jonka aikana teimme paljon kristillistä koululaistyötä OPKO:n työn yhteydessä. Myöhemmin olen jatkanut aktiivisesti koululaistyössä vapaaehtoisena ja saanut olla mukana järjestämässä ja ohjaamassa mm. Action-päiviä, lasten ja nuorten viikonloppuja sekä lasten ja nuorten leirejä. Tuotin lauluvihkomateriaalia yhdessä OPKO:n koululaistyön nuorten kanssa. Nuorten osallistamisesta muodostuikin yksi tärkeimmistä teemoista projektin edetessä.

2 OSALLISUUS

Osallisuus on käsitteenä moniulotteinen, sille ei ole yhtä selkeää määritelmää. Puhuttaessa osallisuudesta, viitataan sillä moniin eri toimintoihin ja tapoihin, joilla ihminen voi osallistua yhteisön elämään. Usein saatetaan myös puhua osallisuudesta ja osallistumisesta samassa merkityksessä. Osallisuus ei kuitenkaan ole vain osallistumista tai läsnäoloa. Osallisena olemisessä oleellista on, että yksilöt voivat myös vaikuttaa toimintaan, johon he osallistuvat. Osallisuus liittyy vahvasti myös yhteisöllisyyteen. (Turja 2011a, 26; Turja 2011b, 46.)

Vaikka osallisuudella ei tarkoitetaakaan pelkkää osallistumista tai läsnäoloa, voi se silti olla alku syvemmälle osallisuudelle. Osallistuja voi olla mukana jossakin valmiiksi suunnitellussa toiminnassa, mutta hän ei ole välttämättä vaikuttanut sen sisältöön ja toteutukseen. Jos osallistuja kokee mukana olemisen myönteiseksi, voi se olla askel kohti syvempää osallisuutta. Osallisuus perustuu vapaaehtoisuuteen sekä dialogiseen, tasavertaiseen suhteeseen ihmisten välillä. Osallisuutta voidaan mahdollistaa. (Turja 2011b, 47.)

Osallisuuden toteutumisen havainnollistamiseen on olemassa monia eri malleja. Yksi näistä on Leena Turjan kehittämä malli lasten osallisuudesta, jota käytetään erityisesti varhaiskasvatuksessa. Turjan mallin osallisuuden ulottuvuudet ovat kuitenkin sovellettavissa osallisuuden toteutumiseen myös muissa ikäryhmissä. Koska opinnäytetyössäni osallisuus liittyy erityisesti nuoriin, käytän selkeyden vuoksi Turjan mallia kuvatessani osallisena olevasta sanaa nuori.

Turjan mallin mukaan osallisuuden toteutumiselle on neljä perusedellytystä: luottamus itseensä ja muihin, kommunikaatio, tiedonsaanti sekä materiaaliset resurssit. Luottamusta itseensä ja toisiin vaaditaan sekä osallisuuden mahdollistajalta että osallisena olevalta eli nuorelta. Kun nuorella on riittävä luottamus itseensä hän uskaltaa ilmaista itseään ja tulla mukaan toimintaan. Osallisuuden mahdollistajan tulee luottaa nuoren toimijuuteen. Tällöin toimintaa on mahdollista suunnitella ja toteuttaa avoimesti yhdessä. Osallisuuden toteutuminen edellyttää myös yhteistä kieltä ja kommunikaation tapaa. Eri ihmisillä on erilaiset tavat kommunikoida heille luontevalla ja ymmärrettävällä tavalla. Osallisuuden mahdollistaja voi pyrkiä luomaan erilaisia keinoja kommunikoinnille niin, että

jokaisen äänen on mahdollista tulla kuuluviin. Riittävä tieto omasta toimintaympäristöstä ja sen mahdollisuuksista on myös oleellista osallisuuden toteutumiselle. Osallisuuden mahdollistajan tehtävänä on jakaa tietoa nuorelle niin, että se on helppo vastaanottaa ja muistaa. Materiaalisilla resursseilla tarkoitetaan esimerkiksi kaikkia niintä tiloja ja välineitä, joita toiminnan toteuttamiseksi tarvitaan. Osallisuuden mahdollistamiseksi on huolehdittava siitä, että tarvittavat tilat ja välineet ovat helposti nuoren saatavilla. (Turja 2017, 47–50.)

Turjan osallisuuden malliin kuuluu myös kolme eri ulottuvuutta, joista ensimmäisessä tarkastellaan valtaistumisen astetta. Kyseisessä ulottuvuudessa osallisuutta käsitellään osallisuuden mahdollistajan ja nuoren välisenä valtasuhteena. Valtaistumisen asteita ovat mukanaolo, kuulluksi tuleminen, vaihtoehtoista valinta, omat aloitteet sekä neuvottelu. Valtaistumisen aste kasvaa mitä enemmän tietoa toiminnasta ja sen tavoitteista sekä mahdollisuuksia valita, ideoita ja päättää nuorella on. (Turja 2017, 51–52.)

Osallisuuden toisen ulottuvuuden muodostaa osallisuuden aihe ja vaikutuspiiri eli se keitä kaikkia toiminta, johon osallistutaan ja jossa vaikutetaan, koskee. Vaikutuspiirin tasoja ovat esimerkiksi henkilökohtainen, ryhmän keskinäinen ja laajemman yhteisön taso. Helppointa on vaikuttaa omiin henkilökohtaisiin asioihin. Kolmas ulottuvuus on ajallinen ulottuvuus. Osallisuuteen liittyvä toiminta voi olla lyhyt- tai pitkäkestoista ja sillä voi olla kertaluonteisia tai kauaskantoisia vaikutuksia. (Turja 2017, 52.)

2.1 Nuoren osallisuus ja sen edistäminen

Nuoruuden määritelmä voi olla melko liukuva, sitä voidaan määritellä mm. iän mukaan. Esimerkiksi nuorisolaki määrittelee nuoreksi alle 29-vuotiaan (L 1285/2016.), kun taas YK:n viitekehyksessä nuori yleensä määritellään 15–24-vuotiaaksi. Nuoruus on siirtymäaika lapsuudesta aikuisuuteen. Nuoruuteen liittyy monia muutoksia, joista osa on fyysiseen kasvuun liittyviä, osa ajattelun kehittymiseen ja osa sosiaalisiin tekijöihin. (Ahonen ym. 2014.) Nuoruuden ikävaiheita voidaan erotella varhaisnuoruuteen noin 11–14-vuotiaana, keskinuoruuteen noin 15–18-vuotiaana ja myöhäisnuoruuteen noin 19–25-vuotiaana. (Nurmiraanta, Leppämäki & Horppu 2009, 72.) Nuoruuden kehitystä määrittävätkin fysiologiset muutokset ja kypsyminen, ajattelutaitojen kehittyminen sekä sosiaalisten

suhteiden ja sosiaalisen ympäristön laajeneminen. Nämä luovat pohjaa nuoren psyykkis-sosiaaliselle kehitykselle. (Ahonen ym. 2014.)

Siirryttäessä lapsuudesta nuoruuteen nuoren minäkuva alkaa kehittyä abstraktimmaksi oman itsen määrittelyksi. Minäkuvan muotoutumiseen vaikuttavat keskeisesti mm. ikätovereilta saatu palaute esimerkiksi ulkonäöstä tai omista taidoista. Nuoruus on myös identiteetin rakentumisen aikaa. Ryhmään kuulumisen korostuu nuoruudessa, kun toverisuhteiden merkitys kasvaa. (Ahonen ym. 2014.) Voidaan ajatella, että yhteenkuuluvuuden tunne ja osana oleminen ovat nuorelle tärkeää.

Nuorten osallisuus voidaan käsittää kuulumiseksi sellaisiin yhteisöihin ja toimintaympäristöihin, joihin kuulumalla nuori voi ylläpitää ja saavuttaa hyvinvointia yhteiskunnan jäsenenä (Hämäläinen 2008, 21). Koska osallisuutta pidetään monesti syrjäytymisen vastakohtana, puhutaan nuorten osallisuuden lisäämiseen liittyen usein erilaisista keinoista estää syrjäytymistä. Osallisuus liittyy vahvasti myös mahdollisuuteen vaikuttaa itseä koskeviin ja itselle tärkeisiin asioihin ja toimintatapoihin. (THL. Aiheet. Lapset, nuoret ja perheet. Johtamisen tueksi. Lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet.)

Osallisuuden edistäminen edellyttää, että nuori tulee nähdyksi ja kuulluksi. Tärkeää on vahvistaa nuoren toimijuutta kiinnittäen huomioita siihen, mikä aikuisten omassa toiminnassaan tai toimintaamme ohjaavissa rakenteissa voi olla osallisuuden esteenä. Nuoren osallisuutta edistettäessä on myös huomioitava nuoren näkökulma sekä nuorelle luontaiset tavat toimia. Tätä varten on olemassa lapsi- ja nuorisolähtöisiä menetelmiä osallisuuden tukemiseksi. (THL. Aiheet. Lapset, nuoret ja perheet. Johtamisen tueksi. Lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet.)

Vaikka osallisuus liittyy vahvasti hyvinvointiin sekä syrjäytymiseen, ei nuorten osallisuuden edistämisessä ole kuitenkaan kyse ainoastaan syrjäytymisvaarassa olevien nuorten auttamisesta tai huono-osaisuuden estämisestä. Osallisuuden vahvistaminen tulisi olla nuorten näkemistä sekä tukemista yhteiskunnan osallistujina ja tulevaisuuden rakentajina. (Hämäläinen 2008, 15.)

2.2 Nuoren osallisuus seurakunnassa ja sen edistäminen

Kun seurakuntaa tarkastellaan teologisesta näkökulmasta, liittyvät yhteisöllisyys ja osallisuus oleellisesti kirkon olemukseen. Kirkkoa kuvataan hengellisenä sekä inhimillisenä yhteisönä. Kristittyjen yhteys ei rakennu pelkästään yhteisten tapojen noudattamiseen tai yhteisöllisyyden kokemukseen vaan yhteyttä luo yhteinen usko. (Thitz 2013, 37–38.) Augsburgin tunnustuksessa kirkko määritellään pyhien yhteisöksi, jossa evankeliumi puhtaasti julistetaan ja sakramentit oikein toimitetaan. (CA 1530, VII). Häkkisen (2010) mukaan voidaankin ajatella, että kirkko ja osallisuus seurakunnassa eivät synny pelkästään sen jäsenien tulemisesta yhteen vaan ne vaativat myös osallisuutta hengellisestä elämästä, Raamatusta ja sakramenteista (Thitz 2013, 38).

Seurakunnassa nuorten osallisuutta vahvistetaan nuorisotyön kautta. Nuorisotyön tavoitteena on, että nuori tulisi kuulluksi ja hänen osallisuutensa seurakunnassa vahvistuisi. Työntekijät ovat tärkeässä roolissa osallisuuden vahvistumiselle. Työntekijät voivat luoda tai olla luomatta osallisuuden puitteita nuorille seurakuntalaisina. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 4,19.)

Jos osallisuutta tarkastellaan vaikuttamisen näkökulmasta, tarvitsee nuori dialogia, myös seurakunnassa. Osallisuuteen liittyy kokemus kuulluksi tulemisesta. Dialogisessa vuorovaikutuksessa aikuisen kanssa nuori oppii ymmärtämään, oivaltamaan ja tiedostamaan paremmin. Myös itsetuntemus ja omanarvontunto kehittyvät, kun nuori kohdataan ja hyväksytään tasa-arvoisena ja ollaan kiinnostuneita hänen ajatuksistaan. Työntekijäkeskeinen suunnittelu ja kehittäminen ovat usein esteenä nuorten osallisuuden toteutumiselle. Jos tilaa keskustelulle ei ole, on mahdotonta synnyttää osallisuutta. Kun työntekijä asettuu mahdollistajan ja äänenkannattajan rooliin, tukee työntekijä osallisuutta luoden nuorille vaikuttamisen mahdollisuuksia paikallisseurakunnissa ja kirkon sisällä. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 52,58.)

Lasten- ja nuorten osallisuutta tuetaan seurakunnissa myös Lapsivaikutuksen arvioinnilla eli LAVA:lla. Yleensä lapsivaikutuksen arviointiin liittyy yksittäisten päätösten tekemiseen ja valmisteluun, mutta sitä voidaan toteuttaa myös laajempaa toimintatapana. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että toimintaa suunniteltaessa ja toteuttaessa asioita katsotaan lapsen ja nuoren näkökulmasta. Lasten ja nuorten mielipiteet huomioidaan ja heille

annetaan mahdollisuus vaikuttaa esimerkiksi toiminnan sisältöön. (Sakasti. Uudistukset ja hankkeet. Lapsivaikutuksen arviointi LAVA.) Myös musiikki tukee nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta seurakunnassa. Esimerkiksi rippikoulussa laulettu yhteislaulut ovat osa ryhmän yhteistä kokemusta. (Maukonen 2005, 168.)

3 KIRKOLLISET JÄRJESTÖT JA HERÄTYSLIIKKEET SUOMESSA

Suomessa on useita kirkollisia järjestöjä, joista iso osa kuuluu kirkkomme herätysliikkeisiin. Herätysliikkeellä tarkoitetaan hengellistä liikettä, jonka syntyyn on liittynyt laajempi kansanherätys. Suomessa perinteiset herätysliikkeet ovat pysyneet evankelis-luterilaisen kirkon sisällä. (Kirkon tutkimuskeskus 2012, 378.) Perinteisiä herätysliikkeitä ovat 1700- ja 1800-luvuilla syntyneet rukoilevaisuus, herännäisyys, evankelisuus ja lestadiolaisuus sekä sotien jälkeen syntynyt viidesläisyys, johon myös OPKO kuuluu. (Evl.fi. Tietoa kirkosta. Kirkko ja yhteiskunta. Herätysliikkeet ja järjestöt.)

Rukoilevaisuus, herännäisyys, evankelisuus ja lestadiolaisuus ovat talonpikaisväestössä syntyneitä herätysliikkeitä, jotka protestoivat kirkon yhteiskunnallistumista. Syntyessään herätysliikkeet eivät pitäneet kirkon yhteiskunnallisia tehtäviä merkittävänä vaan erottivat selkeästi maallisen ja hengellisen. Liikkeissä nähtiin tärkeänä yksilölliseen vakaumukseen perustuva usko. Raamattua tulkittiin uudella tavalla. Se ei ollut vain tiedon ja valistuksen lähde vaan ensisijaisesti Jumalan elävää puhetta. Evankelisuutta lukuun ottamatta kirkon vanhojen herätysliikkeiden syntyvaiheisiin liittyy hurmoksellisuus ja karmismaattisuus. (Salomäki 2010, 20.)

1900-luvulle tultaessa herätysliikkeet alkoivat saada yhä hyväksytympää asemaa kirkossa. Tämä merkitsi samalla tilan antamista uskonnolliselle monimuotoisuudelle. Hyväksyessään herätysliikkeet kirkko takasi näiden pysymisen kirkon sisällä. Herätysliikkeiden sisällä syntyi useita kristillisiä yhdistyksiä. Ne tarjosivat kirkon toimintaan täydentäviä, mutta myös kilpailevia toimintamuotoja. Liikkeistä ja yhdistyksistä muotoutui kirkolle tukiyhteisöjä, joiden kautta jäsenet sitoutuivat toimintaan. (Salomäki 2010, 21–22.)

Uudempaa sotien jälkeen syntynyttä herätystä kutsutaan viidenneksi herätysliikkeeksi. Liikkeessä vaikuttaa pietistinen perintö, ja sitä onkin kutsuttu myös uuspietismiksi. (Salomäki 2010, 22.) Viidesläisyyttä on nimitetty myös evankelioivaksi liikkeeksi. Uuspietismi alkoi muodostua kirkon sisällä omaksi liikkeekseen 1920–1930-luvuilla alkaneesta Urho Muroman ympärille syntyneessä herätyksessä. Liikehdintä vahvistui toisen maailmansodan jälkeen. Se korosti henkilökohtaista jumalasuhdetta, Raamatun arvovaltaa ja

luotettavuutta sekä uskovien pienryhmien merkitystä. (Salomäki 2010, 59.) Voitto Huotari on 1980-luvulla määritellyt viidennen herätysliikkeen kolmeen ryhmään, joiden opilliset korostukset poikkeavat hieman toisistaan. Huotari jaossa ensimmäisen ryhmän muodostaa Kansanlähetys, toisen Raamattuopisto ja Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys ja kolmannen Kansan Raamattuseura. (Salomäki 2010, 63.)

Viides herätysliike vakiintui entisestään 1970-luvuilla, mikä lisäsi yhteistyötä kirkon kanssa. Esimerkiksi viidennen herätysliikkeen 1960-luvulla keskeisimmäksi syntynyt organisaatio Kansalähetys toimii kirkon lähetysjärjestönä. (Salomäki 2010, 61, 64.) Viidennen liikkeen järjestöjen työmuodot kattoivat laajasti nuoriso- ja opiskelijatyön, evankelioimiskampanjat ja -tapahtumat sekä opetustoiminnan monin eri toteutuksin. (Salomäki 2010, 22, 59–62.)

Suomen Ev.lut Opiskelija- ja Koululaislähetys ry eli OPKO on yksi Suomen suurimmista evankelis-luterilaisen kirkon piiriin kuuluvista koululais- ja opiskelijatyötä tekevästä järjestöistä. OPKO:n toiminta-ajatus on tehdä Kristus tunnetuksi opiskelijoiden ja koululaisten maailmassa ja kutsua nuoria kokonaisvaltaisesti seuraamaan Häntä kaikkeen maailmaan. OPKO järjestää suomenkielistä toimintaa opiskelijoille kymmenessä kaupungissa. Tämän lisäksi toimintaa on myös ruotsiksi ja englanniksi. Koululaisille toimintaa järjestetään ympäri Suomea. Koululaisten toimintaan kuuluu mm. nuorteniltoja, leirejä ja kouluvierailuja. OPKO:n toiminnallisiin arvoihin kuuluvat missionaalisuus, nuorisolähtöisyys, juhlistaminen, välittäminen sekä erilaisten yhteys. OPKO on myös mukana kansainvälisessä työssä, sillä se kuuluu maailmanlaajuiseen opiskelijaliikkeeseen IFESiin, International Fellowship of Evangelical Students. (OPKO. Info.) Oppiperustassaan OPKO korostaa erityisesti Raamattua Pyhän Hengen synnyttämänä totuutena, Jumalan sanana, jonka mukaan kaikkea oppia on tutkittava ja arvosteltava. (OPKO. Info. Oppiperusta.)

4 SPIRITUALITEETTI

Spiritualiteetin yksiselitteinen määrittely on haasteellista ja sitä on määritelty monin eri tavoin. Spiritualiteetin keskeisimmäksi piirteeksi mielletään kuitenkin kokemuksellisuus. Spiritualiteetista puhutaan erityisesti silloin kun kuvataan rukousta, mietiskelyä ja ihmisen sisäistä uskonnollista elämää. (Kotila 2003, 13–14.) Kirkon ja uskon sanakirjassa sanotaan spiritualiteetin olevan hengellistä elämää. Hengelliseen elämään kuuluvat mm. hiljaisuus, messut, mietiskely, yhteys toisiin uskoviin, hengellinen laulaminen, Raamatun lukeminen ja rukous. (Jussila, Oinonen, Unkuri & Vatanen 2004, 341.)

Käsitteenä spiritualiteetti on hyvin konteksti- ja käyttäjäsidonnainen. (McGrath 1999, 2.) Allister McGrath lähtee spiritualiteettia määritellessään liikkeelle sanan alkuperästä. Sanan spiritualiteetti juuret löytyvät heprean kielen sanasta *ruach*, joka yleensä käännetään sanaksi henki (*spirit*). Samaa hepreankielen sanaa käytetään myös tarkoittamaan tuulta tai hengitystä. McGrath kuvaa spiritualiteettia ”uskon elämänä” (*the life of faith*), joka ruokkii uskoa. (McGrath 1999, 1–2.) McGrath määrittelee kristillisen spiritualiteetin liittyvän täydellisen ja aidon kristillisen olemassaolon etsintään, joka pyrkii liittämään yhteen kristillisen opin sekä kokemuksen kristillisen uskon pohjalta eletystä elämästä. Hänen mukaansa kristillisen spiritualiteetin voisi tiivistää kutsumalla sitä pyrkimykseksi saavuttaa ja ylläpitää suhdetta Jumalaan kristityn elämässä. (McGrath 1999, 2.)

McGrath nostaa esiin kolme spiritualiteettia määrittävää elementtiä: persoonalliset tekijät, uskonyhteisöön liittyvät tekijät sekä asenteet maailmaa, kulttuuria ja historiaa kohtaan. Kristityillä on erilaiset taustat, persoonallisuudet ja sosiaaliset kontekstit. Eri ihmiset omaksuvat kristinuskosta erilaisia asioita. Myös eri uskonyhteisöillä on erilaisia käsityksiä kristityn elämästä, jotka yleensä liittyvät teologiseen opetukseen. (McGrath 1999, 8.)

Kristilliseen spiritualiteettiin liittyvät myös esimerkiksi teemat rukous, jumalasuhde ja jumalakuva. Katekismuksessa sanotaan rukouksen olevan sydämen puhetta Jumalan kanssa. Rukous kuvataan ihmisen tavaksi olla ja elää Jumalan kasvojen edessä. Rukouksen sanotaan olevan yhtä luonnollista ja välttämätöntä hengelliselle elämälle kuin hengitys ihmiselle. (Katekismus, 102.) Seppo Häyrysen mukaan rukous on kristillisen

spiritualiteetin ydintä. Hän kuvaa rukousta huokaamiseksi Jumalan puoleen sanoilla ja ilman, ääneen ja hiljaa sekä yksin ja yhdessä. (Häyrynen 2003, 259.)

Erilaisia tapoja rukoukselle on yhtä paljon, kun rukoilijoitakin. Myös laulut, kuten virret voivat olla rukouksia. Rukous on myös osa jumalanpalveluksen liturgiaa. Kirkkokäsikirjassa on myös kaavoja rukoushetkiin, joita vietetään eri aikoina päivästä. (Jussila ym. 2004, 307.) Ihmisen hengellisyyteen voi kuulua myös kokemus Jumalan puheesta henkilökohtaisesti. Ihminen saattaa esimerkiksi rukouksessa kokea Jumalan puhuvan ja vastaavan rukouksiin. Ihmiset voivat kokea Jumalan puhetta myös Raamatussa ja esimerkiksi lauluissa tai muussa taiteessa.

Ihminen voi nähdä Jumalassa erilaisia piirteitä, tätä kutsutaan jumalakuvaksi. Jumalakuva on ihmisen käsitys Jumalasta. Siinä, miten ihminen harjoittaa uskoaan tai puhuu Jumalasta hän ilmentää aina jonkinlaista jumalakuvaa. Ihmisellä voi olla useita eri käsityksiä Jumalasta, jotka vaihtelevat ja muuttuvat. Elämän eri tapahtumat ja ihmissuhteet vaikuttavat jumalakuvan muodostumiseen. Esimerkiksi lapsi, jonka suhteessa vanhempiin on läsnä pelon tunnetta tai kokemusta rangaistuksi tulemisesta, voi kokea myös Jumalan rankaisevana ja pelottavana. Tällaisessa tilanteessa lapsi voi toisaalta kokea Jumalan myös täysin päinvastaisena, jolloin lapsi hakee vastapainoa kokemalleen. (Kettunen 2003, 371–372.)

Ihmisellä voi olla tietoisia ja tiedostamattomia jumalakuvia. Ihminen voi esimerkiksi ajatella Jumalan olevan rakastava ja armollinen. Tämä on hänen tietoinen jumalakuvansa. Ihminen saattaa kuitenkin elää kuin Jumala olisi julma ja armoton. Tämä on tiedostamaton jumalakuvaa. Teologi ja psykoanalyytikko Matti Hyrck on kehittänyt teorian ihmismielen sisällä vaikuttavista tiedostamattomista mielikuvista, jotka aktivoituvat suhteessamme Jumalaan. Mielikuvien taustalla on pienen lapsen ja vanhemman välinen tunnesuhde. Ihmisen hengellisessä elämässä voi samaan aikaan olla läsnä useita erilaisiakin jumalakuvia. Hyrck kuvaa näitä mielikuvia sisäisiksi vanhemmiksi, jotka määrittävät jumalakuvaa. Näitä sisäisiä vanhempia Hyrck on löytänyt viisi tyyppiä: houkuttaja, hallitsija, vetäytyjä, vaatija ja parantaja. Houkuttajamuotoisessa jumalakuvassa Jumala nähdään joko kaikki tarpeet täyttävänä tai hylkäävänä Jumalana. Hallitsijan muotoinen Jumala nähdään äärettömän turvan tuojana tai julmana tuomarina. Vaatijajumala vaatii

täydellisyyttä ja synnittömyyttä. Jumalasuhdetta värittää synti ja syyllisyys. Parantajajumala rakastaa ihmistä epäitsekkäästi, jumalasuhde saa turvallisen luottamuksen sävyn. (Kettunen 2003, 373–376.)

Jumalasuhde ja jumalakuva liittyvät läheisesti toisiinsa. Jumalasuhteella tarkoitetaan suhdetta ihmisen ja Jumalan välillä. Siihen vaikuttavat ihmisen jumalakuva sekä hänen minäkuvansa. Jumalasuhde on siis subjektiivinen kokemus. (Kettunen 1998, 391.) Kuten jumalakuvaan myös jumalasuhteeseen vaikuttavat elämän kokemukset ja ihmissuhteet. Ihmisen suhde Jumalaan on tunnesuhde. (Kettunen 2003, 372.) Owe Wikströmin mukaan Jumalasuhde muodostuu kahden toisistaan erillään olevan osapuolen vuoropuhelusta. Wikström kuvaa Jumalaa itsenäisenä persoona, joka toimii näkyvän kautta ja puhuu sanassaan eli Raamatussa. (Wikström 1995, 84–85.)

5 HENGELLINEN MUSIIKKI

Musiikki on keskeinen osa ihmisen hengellistä elämää ja näin ollen osa ihmisen spiritualiteettia. Musiikin avulla ihmiset kohtaavat Pyhää yhdessä ja erikseen. (Nissinen 2004, 15–16.) McGrath tiivistää kristillisen spiritualiteetin pyrkimykseksi saavuttaa ja ylläpitää suhdetta Jumalaan, jota myös Pyhän kohtaaminen on (McGrath 1999, 2). Hengellinen musiikki voi myös toimia rukouksena ja jumalasuhteen sekä jumalakuvan vahvistajana.

Musiikki on ollut osa uskonnonharjoitusta jo Vanhan testamentin aikaisessa maailmassa. Musiikista ja sen esittämisestä mainitaan useita kertoja Vanhassa testamentissa. Musiikilla oli tärkeä rooli myös Jerusalemin temppelin jumalanpalveluksessa. Temppelissä oli erityinen temppelimuusikon tehtävä. Heidän tuli ylistää Jumalaa. (Nissinen 2004, 15–16.) Myös meidän jumalanpalveluksissamme musiikilla on tärkeä rooli. Suomalaisessa luterilaisessa messussa lauletaan yhdessä virsiä ja liturgian osia. Osa jumalanpalvelusmusiikista voi olla kanttorin tai kuoron esittämää. (Nissinen 2004, 15.)

Hengellistä musiikkia voi olla haastavaa määritellä. Yleinen suomalainen asiasanasto määrittelee hengellisen musiikin kristillisten kirkkokuntien piirissä käytettäväksi musiikiksi. Hengellinen musiikki on yläkäsite mm. ylistysmusiikille, kirkkomusiikille ja gospelmusiikille. Hengelliset laulut se taas määrittelee kristillisten uskontokuntien ei-liturgiseen lauluperinteeseen kuuluviksi teoksiksi. (YSA.) Hengelliset laulut ovat liittyneet myös hengelliseen herätykseen. Hengelliset laulut ovat olleet väline evankelioimistyössä. Monilla herätysliikkeillä on oma lauluperinteensä sekä laulukirjansa. (Pajamo & Tuppurainen 2004, 271–285.)

Hengellinen musiikki pitää sisällään monia eri musiikkilajeja ja suuntauksia. Hengellistä musiikkia voidaan jakaa myös nuorten hengelliseen musiikkiin ja lasten hengelliseen musiikkiin (Pajamo & Tuppurainen 2004; Huotari 1992.) Vuosittain Turussa järjestettävä Pohjoismaiden suurin kristillinen nuorisotapahtuma Maata Näkyvissä-festivaali kokoaa gospelmusiikin eri tyylilajien esittäjiä niin Suomesta kuin ulkomailtakin. Vuonna 2018 festareilla esiintyivät mm. EDM-musiikkia soittava englantilainen yhtye LZ7, suomalainen metalliyhtye Miriam, ylistysbändi Houm Worship sekä monia muita gospelmusiikin edustajia. (Maata Näkyvissä. Info.; Maata Näkyvissä. Ohjelma.)

Uudentyyppistä totutusta kirkkomusiikista poikkeavaa, erityisesti nuorten hengellistä musiikkia on kutsuttu gospelmusiikiksi. Sen ajatellaan pohjautuvan Amerikan 1800-luvun negrospirituaaleihin. Myöhemmin gospelmusiikki on saanut vaikutteita myös myöhemmästä afroamerikkalaisesta musiikista, jazzista ja kansanmusiikista sekä musiikaleista, iskelmästä ja rockmusiikista. Kuitenkin nykyinen gospelmusiikki on melko kaukana perinteisistä negrospirituaaleista. Gospelmusiikkia sopivampi termi uudelle musiikille olisi nykyajan hengellinen musiikki (contemporary Christian music) (Haikarainen 2004, 81). Uusia lauluja alkoi tulla Eurooppaan, erityisesti Saksaan ja Englantiin 1950-luvulla. Suomeen uutta yhteislauluperinnettä edustavaa hengellistä musiikkia alkoi tulla 1960-luvulla Saksasta. (Pajamo & Tuppurainen 2004, 579.)

Kirkon nuorisotyössä oli käytetty 1960-luvulle saakka virsikirjaa sekä Suomen Lähetysseuran kokoelmaa *Hengellisiä lauluja ja virsiä*. Uusi musiikki alkoi levitä nopeasti kirkon nuorisotyön sisällä. Uudessa hengellisessä musiikissa kuului 1960-luvun yhteiskuntaeettinen sanoma. Lauluja sanoittivat ja sävelsivät mm. Juhani Forsberg, Mikko Heikka ja Heikki Laitinen. Musiikki oli pelkistettyä ja niitä esitettiin akustisesti. (Pajamo & Tuppurainen 2004, 580; Haikarainen 2004, 79.)

Artistien ja gospelyhtyeiden tunnetuksi tekemät laulut synnyttivät nuorisotyössä uuden yhteislauluperinteen. Lauluja alettiin koota kansiin. Ensimmäinen *Nuoren seurakunnan veisukirja* julkaistiin vuonna 1967, se piti sisällään 21 laulua. Silloin kirja kulki vielä nimellä *Nuoren seurakunnan veisuja*. Vähitellen veisukirjasta tuli rippikoulujen vakiolaulukirja ja punaista laulukirjaa käytetään monissa rippikouluissa ja monien seurakuntien nuorisotyössä yhä edelleen. Vaikka kirjasta on tullut jo monia uusia painoksia, lauletaan nuorisotyössä edelleen osittain samoja lauluja kuin 1960-luvulla. (Haikarainen 2004, 79–80.) Kirjan 10. laitos on julkaistu vuonna 2015 ja uusi punainen laulukirja julkaistaan vuonna 2020.

Vuosikymmenten aikana gospelmusiikki on kehittynyt yhä enemmän osaksi seurakuntamusiikkia. Gospelmusiikin tyylilajit ovat vaihdelleet laidasta laitaan ja nykyään gospelmusiikkia löytyy lähes jokaisesta eri genrestä. Sähköisiä soittimia ja nuorisomusiikin tehokeinoja on käytetty myös messuissa ja jumalanpalveluksissa kuten Tuomasmessussa. (Pajamo & Tuppurainen 2004, 585.)

Hengellisen nuorisomusiikin kentällä vaikuttaa vahvasti myös ylistysmusiikki. Kun kansainvälinen karismaattinen liike alkoi levitä 1980-luvun lopulla, syntyi mm. ylistyskuoroja. Ylistyskuorojen yksinkertaista musiikkia on verrattu kiitos-, katumus- ja ylistysrukoukseen. Musiikin on painotettu olevan enemmän hengellinen kuin musiikillinen toimintamuoto. (Pajamo & Tuppurainen 2004, 585.) Tällä hetkellä yksi maailmalaajuisesti tunnetuimpia ylistysmusiikin tekijöitä tulee vuonna 1983 Sydneyssä perustetun Hillsong Church -liikkeen sisältä. Hillsong-yhtyeiden ylistysmusiikkia on käännetty yli 60:lle kielelle ja sitä lauletaan ympäri maailmaa. (Hillsong, Fact Sheet.)

6 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT

Näiden vuosien aikana, joina olen saanut olla mukana OPKO:n koululaistyössä, on syntynyt useita lauluja yhdessä johtavan koululaistyöntekijä Olli Lehmosen kanssa. Olemme käyttäneet syntyneitä lauluja paljon koululaistyön toiminnassa. Syntyneistä lauluista on ollut olemassa osittain käsin sekä tietokoneella kirjoitettuja lappuja, joissa on vain sanat ja soinnut. Joitakin sointulappuja on myös sähköisenä versiona. Aina silloin tällöin nousi mieleen ajatus laulujen nuottittamisesta ja kokoamisesta kirjaksi, jotta niiden käyttäminen ja yhdessä soittaminen sekä opetteleminen olisi helpompaa. Joitakin vuosia ennen kuin aloitin opiskeluni Diakonia-ammattikorkeakoulussa, pohdin ääneen kuinka hienoa olisi tehdä opinnäytetyönä laulukirja minun ja Ollin yhteisistä lauluista. Opinnäytetyöni yhteistyökumppaniksi valikoituikin luontevasti OPKO:n koululaistyö.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tuottaa lauluvihko OPKO:n koululaistyön yhteydessä, joka sisältää nuotinnettuja lauluja ja niihin liittyviä omiani sekä nuorten ajatuksia ja kokemuksia lauluista ja niiden sanomasta. Opinnäytetyön tavoite nousi työelämän tarpeesta sekä nuorten toiveesta saada lauluja sellaiseen muotoon, että niitä on helppo nuorten itse soittaa sekä opettaa toisille. Lauluvihon tuottamisen rinnalla tavoitteena oli tuottaa lauluvihko mahdollisimman paljon OPKO:n koululaistyön nuoria osallistaen. Lauluviholle asetin tavoitteeksi selkeän ja luettavan ulkonäön. Halusin myös pitää lauluvihon tiiviinä, jotta projektista ei tulisi liian raskas toteuttaa.

Opinnäytetyöprosessin alusta saakka minulla oli ollut ajatus siitä, että haluaisin koota lauluvihon materiaalia mahdollisimman paljon yhdessä nuorten kanssa. Vaikka OPKO ei olekaan seurakunta, on se yhtä lailla myös hengellinen yhteisö, jonka olemukseen yhteisöllisyys sekä osallisuus kuuluvat. Nuorisolähtöisyys kuuluu myös OPKO:n arvoihin. Koska osallisuus liittyy vahvasti mahdollisuuteen vaikuttaa itseä koskeviin ja itselle tärkeisiin asioihin, on minulle ollut oleellista valita lauluja yhdessä nuorten kanssa. Tämä projekti on ollut heitä varten ja monista lauluista on tullut vuosien varrella nuorille tärkeitä. Valmis lauluvihko tuli nuorille vielä erityisellä tavalla merkittävämmäksi, kun he olivat itse saaneet olla mukana sen tekemisessä kuin jos olisimme tehneet sen Ollin kanssa kahden.

7 KOHTI VALMISTA MATERIAALIA

Lähes kaikkiin tekemiimme lauluihin ja niiden syntymiseen liittyy jonkinlainen kokemus Jumalan kohtaamisesta. Lauluja laulaessa uusille ihmisille olen lähes aina kertonut kuinka laulut ovat syntyneet. Ihmisten palaute on ollut todella myönteistä ja moni on kertonut kokeneensa sekä laulut että niiden syntytarinat tärkeinä. Tästä syystä olen halunnut materiaalia kootessa liittää niihin myös lyhyitä tekstejä niiden synnystä, joita voisi käyttää esimerkiksi hartausmateriaalina yhdessä laulujen kanssa.

Monista lauluista on ehtinyt tulla nuorille vuosien aikana tärkeitä ja halusin huomioida heidän kokemuksiinsa ja ajatuksiinsa lauluihin liittyen. Vaikka materiaali tuotettiin OPKO:n koululaistyön yhteydessä, on sitä mahdollista jakaa myös laajempaan käyttöön. Materiaalin tekemiselle ei aiemmin ole ollut luontevasti aikaa eikä tekijääkään. Saadesani tehdä lauluvihon opinnäytetyönäni, sen tekemiselle vapautui aikaa kun oli määritelty selkeästi henkilö, joka vie projektia eteenpäin.

Lauluvihkomateriaalin valmistaminen lähti liikkeelle toukokuun 2018 työpajasta. Käytännön tasolla työpajatyöskentelyn tärkeimpiä anteja oli nuorilta saamani laput, joille he olivat kirjoittaneet laulutoiveitansa lauluvihkoa varten. Ennen tätä ei lauluvihosta ollut olemassa vielä mitään konkreettista. Työpajatyöskentelystä kerron tarkemmin seuraavissa luvuissa.

7.1 Työpajatyöskentelyä musiikin äärellä.

Nuorten osallistamista varten suunnittelin työpajan, joka toteutettiin OPKO:n nuorten ja koululaisten viikonlopussa 25.–27.5.2018 lauantapäivänä. Koska nuoren osallisuutta edistäessä on huomioitava nuoren näkökulma, sekä nuorelle luontaiset tavat toimia (THL. Aiheet. Lapset, nuoret ja perheet. Johtamisen tueksi. Lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet.), valitsin työpajaa varten nuorille tutun työskentelytavan. Työpajatyöskentelyssä oli ryhmäkeskustelun ja ryhmähaastattelun sekä virikehaastattelun piirteitä. Työpajatyöskentelyn erilaisten keskustelutapojen tarkoituksena oli pyrkiä

luomaan Turjan mallin mukaisesti erilaisia tapoja kommunikoida ja synnyttää yhteistä kieltä minun sekä työpajatyöskentelyyn osallistuneiden nuorten välille.

Ryhmäkeskustelulla viitataan yleensä järjestettyyn keskustelutilanteeseen, jossa ryhmään on kutsuttu joukko ihmisiä keskustelemaan tietyistä aiheista fokusoidusti, mutta vapaa-muotoisesti. Keskustelun vetäjä pyrkii tarjoamaan otollisen tilanteen keskustelulle ja kannustaa siihen, mutta hän ei itse osallistu aktiivisesti keskusteluun. (Valtonen 2005, 223.) Kun ryhmäkeskustelussa vuorovaikutus painottuu ryhmäläisten välille, ryhmähaastattelussa se painottuu vetäjän ja kunkin yksittäisen osallistujan välille. Ryhmähaastattelussa vetäjä esittää tietyn kysymyksen vuorotellen jokaiselle osallistujalle ja pitää näin vuorovaikutuskontrollin itsellään. (Valtonen 2005, 223–224.)

Virikkeitä voidaan käyttää haastattelun osana tai haastattelu voi perustua kokonaan virikkeiden käyttöön. Haastateltavia voidaan esimerkiksi pyytää tulkitsemaan erilaisia kuvia tai keskustelemaan elokuvista. Usein virikkeitä on käytetty haastatteluissa ärsykkeinä, tai projektiivisena peilinä. Ärsykkeenä käytettäessä virike aiheuttaa fyysisiä, biologisia, psykologisia tai sosiaalisia reaktioita. Projektiivisena peilinä käytettäessä virike saa haastateltavan tuomaan esille psykologista mielenmaisemaansa, sosiaalisia maailmojaan tai kulttuurisia arvojaan. (Törrönen 2017.) Virikemateriaali voi ryhmäkeskustelussa toimia hyvin puheen tuottamisen ja sen rytmittämisen keinona (Valtonen 2005, 238).

Työskentelyn tarkoituksena oli saada nuoria pohtimaan laajemmin, millaisia merkityksiä erilaisilla sekä minun ja Ollin kirjoittamilla lauluilla heille on, miksi ne ovat tärkeitä ja millaista jumalakuvaa laulut heille maalaavat. Työskentelyn yhtenä tärkeimmistä tarkoituksista oli myös kerätä nuorten toiveita lauluvihkoon valittavista lauluista. Pohdimme kysymysten avulla nuorten ajatuksia musiikin merkityksestä yleisesti sekä heidän hengellisessä elämässään. Työpajan toteuttaminen nuorten ja koululaisten viikonlopussa oli nuorille luonteva tapa osallistua lauluvihkoprojektin yhteiseen tekemiseen, kun osallistaminen tapahtui olemassa olevan nuorille tutuissa tiloissa ja tutun toiminnan sisällä. Turjan osallisuuden mallin perusedellytyksissä oleva tieto näkyi siinä, kuinka helppo nuorten oli olla mukana vaikuttamassa laulukirjan sisältöön. Nuorilla oli riittävästi tietoa eri lauluvaihtoehtoista ja siitä millä tavalla nuorilla oli mahdollisuus vaikuttaa lauluvihon sisältöön.

Työpaja toteutettiin 26.5.2018 OPKO:n nuorten ja koululaisten viikonlopun yhteydessä Helsingissä OPKO:n palvelukeskuksella. Viikonloput ovat luonteeltaan ”minileirejä”, joilla on aina jokin teema. Kutsumme nuoria koko viikonlopuksi mukaan ja yövyimme OPKO:n palvelukeskuksella. Koululaisia kutsutaan viikonloppuihin lauantapäiväksi klo 10 alkaen ja vietämme yhteisen leiripäivän käsitellen viikonlopun teemaa eri tavoin. Isommat opetus- ja työskentelysessiot toteutetaan usein kahdessa ryhmässä. Toisessa ryhmässä ovat mukana kaikki alle 13-vuotiaat ja toisessa sitä vanhemmat. Tällä kertaa viikonlopun teemana oli Ylistä Herraa minun sieluni. Työpajan rakenne ja ohjeistus löytyvät liitteestä 1.

Työpajassa oli läsnä minun lisäksi 16 henkilöä, joista yksi oli OPKO:n koululaistyöntekijä Olli Lehmonen. Roolini työpajassa oli ryhmäkeskustelulle ominaisesti johtaa yhteistä työskentelyä sekä luoda tilaa yhteiselle keskustelulle. En osallistunut parikeskusteluihin. Joissakin purkutilanteissa esitin tarkentavia kysymyksiä yksittäisiltä ihmisiltä, mikä toi työskentelyyn ryhmähaastattelun piirteitä. Pyrin kuitenkin olemaan ohjaamatta yhteisen keskustelun suuntaa, jotta keskustelu olisi mahdollisimman aitoa ja avointa. Tällä tavoin pyrin asettumaan osallisuuden mahdollistajan rooliin.

Työpajatyöskentelyssä mukana olleet nuoret olivat mukana hieman erilaisin panostuksin. Osa oli passiivisempia sekä yhteisissä että parin kanssa käytävissä keskusteluissa. Kaksi nuorta olivat erityisen aktiivisia yhteisessä keskustelussa ja veivät keskustelua eteenpäin. Yksi nuorista joutui lähtemään kesken pois. Käytimme aikaa työpajaan klo 15.30 nuorten sessiossa (LIITE 1). Kirjoitin muistiinpanoja yhteisestä keskustelusta, josta kerroin myös nuorille, ja keräsin osallistujilta paperit, joihin he olivat itse kirjoittaneet ajatuksiaan sekä laput, joihin nuoret olivat kirjoittaneet laulutoiveita lauluvihkoa varten.

Työpaja eteni lähes alkuperäisen suunnitelmani mukaan. Kävimme Ollin kanssa läpi työskentelyn suunnitelmaa ennen työskentelyä sekä sen edetessä. Käydyn keskustelun pohjalta päätin yhdistää osat 1 ja 2 (LIITE 1) niin että yhteistä keskustelua käytiin vasta kun osallistujat olivat keskustelleet molempien osien kysymyksistä ensin pareittain.

Nuorten oli helppo lähteä mukaan tähän työskentelyyn, sillä työskentelytapa ja tapa keskustella oli nuorille tuttu. Työskentelytapa mahdollisti Turjan mallin mukaisesti osallisuutta kun kommunikoinnille oli tilaa ja sen muoto ja kieli oli yhteinen. Yhteinen

keskustelu oli ryhmäkeskustelulle ominaisesti vapaamuotoista ja kulki hyvin. Ryhmän välinen vuorovaikutus oli hyvää. Työskentelytavan tuttuus ja se että osallistujat tunsivat toisensa ja minut, vaikuttivat positiivisesti vuorovaikutukseen, joka on yksi osallisuuden edellytyksistä. Nuoret toivat keskusteluun näkökulmia, joita en itse olisi osannut ajatella. He osasivat hyvin sanoittaa omia ajatuksiaan ääneen. Kun nuoret keskustelivat lauluista, joiden on mahdollista päätyä materiaaliin, toi yksi nuorista esiin kuinka hänen mielestään lauluissa on nähtävissä erilaisia teemoja. Tämä synnytti keskustelua siitä kuinka eri laulut tuntuvat tärkeiltä erilaisissa tilanteissa ja elämäntilanteissa. Olin ajatellut, etteivät nuoret ehkä osaa löytää näitä erilaisia teemoja, joita itse tiedän lauluissa olevan.

Työpajatilanne oli osittain rauhaton sillä varhaisnuoret ja lapset olivat viereisessä tilassa jatkamassa omaa työskentelyään. Välillä joku lapsista saattoi käydä katsomassa mitä me teemme ja viereisestä tilasta kuului leikin ja laulun ääniä. Tästä huolimatta onnistuin pitämään työpajatilanteen hallussa. Myös koululaistyöntekijän tuki oli merkittävää työpajatyöskentelyssä.

7.2 Nuorten ajatuksia tärkeistä lauluista

Olin pyytänyt työpajassa nuoria pohtimaan yleisesti sitä, millaiset laulut ovat olleet heille tärkeitä ja miksi. Nuorten vastauksista nousi eniten esiin samaistuttavuus. Nuoret kuvailivat tärkeiksi lauluiksi sellaisia, jotka kuvastavat omaa elämäntilannetta, joihin voi samaistua sekä sellaisia, jotka kuvaavat tai ilmaisevat jotakin sellaista, jota ei itse osaa. Kun löytää sanoja tai tavan ilmaista sellaisia ajatuksia tai tunteita, joita ei ole osannut itse sanoittaa, on niitä helpompi käsitellä ja jakaa myös toisille. Myös laulut, jotka tuovat apua tai lohdutusta omaan tilanteeseen tulivat esiin nuorten vastauksista. Kun kuulemaansa lauluun on liittynyt jokin hankala elämäntilanne tai tunne, ja laulu on tuonut siihen lohdutusta, on sellaisista lauluista tullut nuorille tärkeitä. Sellaisiin lauluihin on myös helppo palata, kun tulee taas vaikea hetki. Ne kulkevat aina mukana.

Nuoret puhuivat myös siitä, kuinka monesti laulut, jotka herättävät jonkinlaisia tunteita ovat tärkeitä. Kun laulu herättää jonkin tunteen, jää siitä tunnemuistikuva ja suhde lauluun on syvempi ja siksi laulusta tulee usein tärkeä. Nuorten mielestä jokin laulu voi herättää tunteita, vaikka se ei liittyisi omaan elämään. Keskustellessamme laulujen herättämistä

tunteista yksi nuorista nosti esiin, kuinka yleensä musiikki vaikuttaa mielialaan sekä tapaan ajatella ja joskus se voi vaikuttaa myös laskevasti, riippuen siitä millaista musiikkia kuuntelee.

Yksi nuorista kertoi, kuinka hän ajattelee, että monesti myös sellaisista lauluista tulee erityisellä tavalla tärkeitä, joiden taustatarinan tietää. Nuori pohti sitä kuinka oma suhtautuminen lauluun ja sen merkitys saattavat muuttua, jos tietää millaisessa tilanteessa laulu on syntynyt. Esimerkiksi nousee mm. virsi Hyvyyden voima. Dietrich Bonhoefferin vankilassa kirjoittamassaan runossa puhutaan Jumalan hyvyydestä, jonka suojassa saamme olla, sekä luottamuksesta Jumalaan vaikeinakin hetkinä. Haluan itse tuoda lauluvihossa esiin myös laulujen syntytarinoita, sillä ajattelen niiden vahvistavan laulujen merkitystä. Tämä nuoren kommentti vahvisti ajatusta syntytarinoiden jakamisesta. Keskustelussa nousi esiin myös, kuinka usein tärkeisiin lauluihin liittyy jokin merkittävä hetki tai kokemus. *”Kun mä kuulin tän biisin ensimmäisen kerran niin...”* Silloin oikeastaan pelkkä laulu itsessään ei ole se mikä on tärkeää vaan myös siihen liittyvä muisto. Merkittävä kokemus palaa mieleen joka kerta kun kuulee siihen liittyvän laulun. Muistoihin liittymisen tärkeys nousi esiin myös vastauksesta, jossa nuori kertoi, kuinka äidin hänelle laulamat laulut ovat hänelle tärkeitä. Äidin laulamiin lauluihin liittyy rauha, tuttuus ja turvallisuus. Niistä tulee lapsuus mieleen.

Vaikka kysymys oli musiikista yleisesti, toivat nuoret esiin myös ajatuksiaan ja kokemuksiaan siitä kuinka sellaiset laulut, joiden kautta Jumala on puhutellut heitä ja joiden kautta on voinut kohdata Jumalaa ovat myös olleet tärkeitä. Jotkin laulut ovat olleet nuorille välineitä pyrkiä ylläpitämään suhdetta Jumalaan, joka on McGrathin (1999) mukaan kristillisen spiritualiteetin ydin.

7.3 Nuorten ajatuksia tärkeistä hengellisistä lauluista

Kun nuoret keskustelivat heille tärkeistä hengellisistä lauluista tuli keskustelussa monesti esiin, kuinka heille tärkeät laulut ovat olleet Jumalan kohtaamisen hetkiä. Yksi nuorista kertoi laulusta, joka muistuttaa hänelle siitä, kuinka kaikki on Jumalan käsissä. Nuoren kommentti kuvaa millaisena hän näkee Jumalan. Kommentissa tulee esiin sekä Hyrckin mallin kaikki tarpeet täyttävä Jumala sekä ääretöntä turvaa tuova hallitsijajumala. Nuoret

kertoivat laulujen sanoittaneen asioita, joita he kaipaavat Jumalalta ja laulut ovat muuttuneet rukoukseksi. Seppo Häyrysen mukaan rukous on kristillisen spiritualiteetin ydintä. Hän kuvaa rukousta huokaamiseksi Jumalan puoleen sanoilla ja ilman, ääneen ja hiljaa sekä yksin ja yhdessä. (Häyrynen 2003, 259.) Myös laulut voivat olla rukousta (Jussila ym. 2004, 307). Nuorten mukaan parhaimmillaan sama laulu tuntuu hyvältä ja tärkeältä silloin kun on surullinen ja silloin kun on iloinen. Samalla laulu voi olla esimerkiksi kiitosrukous tai pyyntö.

Nuorten vastauksissa hengellisten laulujen tärkeydestä oli paljon samankaltaisia piirteitä kuin asioissa, joita he sanoivat yleisesti erilaisten laulujen tärkeydestä. Vastauksista nousi jälleen esiin samaistuttavuus. Yksi nuorista toi esimerkiksi laulun *Kirkkauttasi kantaan*, jonka hän kokee sanoittavan jotakin siitä mitä itse sisällään kantaa. Lauluun on helppo samaistua ja siitä tulee tärkeä. Tärkeitä hengellisiä lauluja nuorille ovat sellaiset, joiden kautta Jumala on voinut puhua ja koskettaa juuri siihen tilanteeseen, jossa itse on. Ylipäättään sellaiset laulut, joiden kautta Jumala on koskettanut tai muuttanut sisintä ovat olleet merkittäviä. Esimerkiksi kun on kipuillut jonkin asian kanssa ja on kokenut Jumalan parantavan ja puhuvan toivoa juuri siihen asiaan jonkin laulun kautta, on laulusta tullut merkittävä. Nuoren esimerkissä tulee näkyviin myös nuoren jumalakuvaa, joka on tunnustettavissa Hyrckin mallin parantajajumalana. Lauluihin liittyvät muistot tulivat esiin myös hengellisistä lauluista puhuttaessa. Jotkut hengelliset laulut ovat nuorille tärkeitä koska siihen liittyy hyvä muisto omasta rippikoulusta. Musiikin osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva ominaisuus tulee esiin nuorten kommentissa, johon Maukonen (2005) viittaa käyttämällä esimerkkinä juuri rippikoulua. Nuoren muistoon liittyy hyvä tunne yhdessäolosta leirillä, jota yhteislaulut ovat tukeneet.

Keskustelimme yhdessä siitä, kuinka tärkeät laulut vaihtuvat paljon myös tilanteen ja oman hengellisen kasvun mukaan. Yhtenä esimerkkinä oli Hillsongin kappale *I Surrender*. Nuori kertoi kuinka välillä unohtaa, että kaikki on korkeammassa kädessä. Silloin laulu, joka kertoo antautumisesta Jumalalle, tuntuu tärkeältä. Toisena esimerkkinä oli laulu *Valtaa minut taas*. Laulu sanoittaa nuorelle omaa kaipaustaan elää Jeesukselle. Myös sellaiset hengelliset laulut, jotka kuvaavat jollakin tavalla omaa identiteettiä ovat nuorille tärkeitä.

Niin kuin kokemus musiikista yleensäkin, myös nuorten kokemukset lauluista sekä niiden tärkeydestä ovat henkilökohtaisia ja yksilöllisiä. Sama laulu voi olla toiselle erityisen merkittävä ja puhutella tarkalla ja tietyllä tavalla kun toista se voi puhutella täysin eri tavalla. Joskus sama laulu voi olla tärkeä ja tuntua hyvältä silloin kun on surullinen ja silloin kun on iloinen. Puhuimme myös siitä, kuinka joskus on helpompi samaistua lauluihin, jotka kertovat totuuksia siitä millainen Jumala on kuin lauluihin, joissa lauletaan siitä mitä itse haluaa sanoa Jumalalle. Lauluissa voi kuitenkin olla kyse samasta asiasta eri näkökulmasta. Esimerkiksi laulussa *Suuri Hän on*, ilmaistaan yksinkertaisesti, kuinka Jumala on suuri, kun taas laulussa *Suuruutes äärellä*, lauletaan halusta viipyä Jumalan suuruuden äärellä. Tämäkin kertoo siitä, kuinka kokemus musiikista on subjektiivista. Suhtautuminen lauluun voi myös muuttua, kun elämäntilanne muuttuu. Laulu, johon oli aiemmin hankala samaistua voikin tulla samaistuttavaksi.

Tärkeät laulut voivat myös vaihtua kausittain. Joskus laulu voi alkaa menettää merkitystään ja tuntua vähemmän tärkeältä, jos sitä lauletaan tai kuulee liikaa. Yhden nuoren mielestä vaaditaan itsekuria, ettei sellaiset laulut ala ärsyttää vaan laulujen kautta voi silti lähestyä Jumalaa. Nuoret olivat sitä mieltä, että merkitys voi kuitenkin myös palata, vaikka jokin laulu olisikin ”kulutettu puhki”.

Työpajatyöskentelyn jälkeen sain valittua lauluvihkoon tulevat laulut. Lauluvihkoon valitut laulut ovat luonteeltaan ylistyslauluja. Lauluissa näkyy erityisesti kuva Jumalasta lohduttajana ja parantajana sekä Jumalana, jota voi lähestyä. Pyysin yhdeksää nuorta kirjoittamaan kommentteja lauluvihkoon valituista lauluista. Kirjoituspyynnöstä kerron tarkemmin luvussa 8.1. Spiritualiteetin teemat nousivat esiin nuorten lauluvihkoa varten kirjoittamisissaan kokemuksissa. Erityisesti McGrathin (1999) tiivistys spiritualiteetista pyrkimyksenä luoda ja ylläpitää suhdetta Jumalaan näkyivät nuorten teksteissä. Laulut ovat olleet nuorille tapa lähestyä Jumalaa. Nuoret kirjoittavat Jumalan puhuneen ja koskettaneen laulujen kautta.

Nuorten kirjoittamissa kommentteissa näkyy millaista jumalakuvaa laulut ovat heille maa-lanneet, ja niistä on tunnistettavissa Hyrckin mallin mukaisia jumalakuvia. Yhtenä esimerkkinä tästä on nuoren kommentti, jossa hän kirjoittaa kokeneensa ”*Jumalan tulevan lähelle rakkaudellisesti ja parantavan yksinäisyyteen liittyneitä haavoja*”. Kommentissa

tulee erityisesti esiin Hyrckin mallin mukainen parantajajumala, joka rakastaa ihmistä epäitsekästi, jolloin jumalasuhde saa turvallisen luottamuksen sävyn.

Nuorten kanssa tehdyn yhteisen työpajatyöskentelyn jälkeen perustimme lauluvihkoprojektia varten johtoryhmän, johon kuuluivat minun lisäksi Olli Lehmonen sekä Markus Kari, joka on aktiivinen nuori aikuinen OPKO:n toiminnassa. Johtoryhmän tarkoituksena oli organisoida lauluvihkoprojektin tekoa yhdessä nuorten kanssa. Pienempi ryhmä, jonka kesken oli helppo kokoontua ja tehdä nopeatkin päätöksiä oli tarpeellinen ja helpotti koko projektin etenemistä.

Lokakuussa 2018 kokosin työpajatyöskentelyn lopuksi keräämiäni nuorten toiveita laulukirjan sisällöstä yhteen ja lisäsin listaan omat toiveeni. Jaoin listan johtoryhmän kesken ja aloimme pohtia mitkä laulut otamme mukaan. Valitsimme nuorten toiveista sellaisia, joita he olivat toivoneet eniten. Olimme ajatelleet, että ottaisimme lauluvihkoon enintään kymmenen laulua, jotta projektin koko pysyy sopivana. Lopulta valitsimme mukaan kolmesta laulua, sillä kaikki olivat meistä oleellisia. Lopulliset laulut olivat valittu marraskuussa 2018.

Syksyllä 2018 kävin vielä läpi muistiinpanoni nuorten työpajasta ja kirjoitin auki työpajassa esille tulleita ajatuksia. Tämän vaiheen jälkeen siirryin kokoamaan lauluvihkomateriaalin tekstejä sekä itse kirjoittaen että pyytäen niitä nuorilta, josta kerron tarkemmin seuraavassa luvussa. Nuorten työpajatyöskentelyssä tuomat ajatukset loivat suuntaa sille, millaisia tekstejä lauluvihkoon syntyi. Esimerkiksi nuoren kommentti siitä kuinka usein sellaiset laulut, joiden taustatarinan tietää ovat merkityksellisiä, vahvisti jo aiempaa ajatustani laulujen syntytarinoiden kirjoittamisesta lauluvihkoon.

7.4 Lauluvihkomateriaalin kokoaminen yhdessä nuorten kanssa

Lauluvihkoajatuksen alusta saakka halusin liittää lauluihin mukaan myös tekstiä. Tekstit ovat mm. kertomuksia laulujen synnystä sekä nuorten kokemuksia ja ajatuksia lauluista ja niiden sanomasta. Joulukuussa 2018 pyysin yhdeksää nuorta miettimään, halusivatko he olla mukana lauluvihon tekemisessä kirjoittamalla omia ajatuksiaan ja kokemuksiaan lauluista. Lähetin nuorille viestin (LIITE 2), jolla pyysin kutakin nuorta jakamaan

ajatuksiaan erityisesti yhdestä laulusta. Valitsimme laulut yhdessä Olli Lehmosen kanssa. Yritimme valita sellaisia lauluja, joista tiesimme kyseisellä nuorella olevan jokin ajatus tai kokemus. Viestissä oli mukana lista lauluista, sekä kolme apukysymystä, joiden avulla pohtia laulujen sisältöjä. Kysymykset olivat:

Mitä ajatuksia tai tunteita laulu sinussa herättää?

Tuleeko sinulle mieleen jokin hetki tai tilanne elämässä, milloin tämä laulu on ollut erityisellä tavalla tärkeä tai merkittävä?

Mitä laulu kertoo siitä, millainen Jumala on?

Halusin saada nuorten vastauksissa esiin erityisesti heidän omia kokemuksiaan ja ajatuksiaan siitä, mistä laulut kertovat sekä nuorten kertomuksia siitä millä tavalla Jumala on puhunut näiden laulujen kautta. Olin kuullut nuorilta aiemmin eri yhteyksissä kokemuksia siitä, miten Jumala on puhunut heille näiden laulujen kautta ja halusin tuoda sen näkyväksi. Ajattelin, että ehkä nuorten henkilökohtaisten kokemusten kautta lauluvihon käyttäjät voisivat samaistua lauluihin eri tavalla ja alkaa ajatella, että Jumala voi koskettaa ja puhutella laulujen kautta heitäkin. Kysymysten teemat nousivat esille myös toukokuun 2018 työpajassa kun puhuimme nuorille tärkeistä lauluista. Nuoret toivat kommentteissaan esiin, kuinka moniin tärkeisiin lauluihin liittyy jokin muisto tai merkittävä tilanne tai kokemus siitä, että Jumala on puhunut laulun kautta jotakin itsestään ja siitä mitä hän ajattelee meistä. Näistä teemoista oli helppo jatkaa. Osa nuorista vastasivat selkeästi näihin apukysymyksiin ja osa kirjoitti yhtenäisemmän tekstin, joista oli luettavissa pohdintaa myös apukysymysten ulkopuolelta.

Vaikka olin pyytänyt ajatuksia erityisesti tietystä laulusta kerroin, että kaikista vihkoon tulevista lauluista saa kirjoittaa niin paljon kuin haluaa. Kerroin nuorille mihin tarkoitukseen heidän tekstinsä tulevat ja että ne tulevat mukaan nimettöminä niin ettei tiettyä tekstiä voi yhdistää tiettyyn nuoreen. Nimet löytyvät kuitenkin vihon sisäkannesta. Pyysin nuoria ilmoittamaan minulle, jos he eivät halua nimeänsä mukaan. Nuorten vastauksia sain yhteensä seitsemän. Luin nuorten vastaukset läpi ja kirjoitin ne puhtaaksi materiaalia varten. Lähetin puhtaaksikirjoitetut versiot vielä nuorille tarkistettavaksi siltä varalta, jos joku haluaisi vielä minun korjaavan tekstiään tai ilmaisevan jonkin asian toisin. Nuorten kirjoittamien tekstien lisäksi kirjoitin itse lauluihin liittyviä tarinoita niiden synnystä ja kuinka Jumala on puhutellut minua niiden kautta ja vastannut rukouksiin.

Tammikuussa 2019 kysyin kahdelta valokuvauksesta kiinnostuneelta nuorelta olisiko heillä intoa olla mukana lauluvihkoprojektissa ottamalla kuvia tai antamalla jo olemassa olevia kuvia vihon kuvitukseen. Kerroin, että heidän nimensä tulevat vihkoon näkyviin kuvittajiin. Annoin listan lauluista, jotta kuvia voisi myös miettiä laulujen pohjalta. Kerroin, että heidän ei tarvitsisi kuvata kaikista lauluista kuvia vaan yksi tai niin moni, joista nousee idea, riittää. Toinen nuorista halusi lähteä mukaan. Nuorelta ei kuitenkaan tullut kuvia lauluvihkoa varten. Olin antanut nuorelle vapauden osallistua tai olla osallistumatta, joten se ettei nuorelta tullutkaan kuvia vihkoa varten ei aiheuttanut ongelmaa materiaalin kokoamiselle. Lauluvihossa käytetyt kuvat ovat minun ottamiani. Lauluvihon materiaalin kokoamiselle oli aikaa helmikuun 2019 loppuun asti, jonka jälkeen lauluvihkoa alettiin taittaa. Lauluvihon taittoi OPKO:n tiedottaja Ilkka Kontturi.

Halusin osallistaa nuoria lauluvihon tekemiseen mahdollisimman paljon. Tämän vuoksi pyysimme yhdessä Ollin kanssa toiminnassa mukana olevaa nuorta olemaan mukana nuotitusprosessissa. Nuori harrastaa musiikkia ja on tehnyt myös itse lauluja. Ajattelimme, että nuotituksessa mukana oleminen voisi olla nuorelle hyvä oppimiskokemus. Laulujen nuotittamisessa päävastuu oli Ollilla. Kuitenkin nuotittaminen osoittautui ajateltua haastavammaksi ja Olli kirjoitti nuotit itse pyytäen kommentteja Markus Karilta. Kun lauluista ei oltu ennen tehty nuotteja, täytyi päättää, millaisia sävyjä nuotinnokseen otetaan mukaan. Erilaisia sävyjä näkyy laulujen melodioissa ja rytmityksissä ja ne ovat saattaneet vaihdella laulun keskelläkin. Kaikkia näitä erilaisia sävyjä ei pysty niin suoraviivaisesti muuntamaan nuoteiksi. Tämän vuoksi nuotittaminen oli haasteellista myös laulujen säveltäjälle.

Lauluvihko julkaistiin vapaamuotoisessa julkaisukonsertissa OPKO:n Palvelukeskuksella 12.4.2019. Tilaisuuteen osallistui 25 henkilöä, joista kaksi olivat mukana Skypen välityksellä. Kerroin tilaisuuden aluksi opinnäytetyöprosessin etenemisestä, jonka jälkeen lauloimme yhdessä bändin säestyksellä lauluvihon lauluja. Luin laulujen välissä myös nuorten sekä itseni kirjoittamia tekstejä lauluvihosta. Suurin osa tilaisuuteen osallistujista olivat OPKO:n koululaistyön nuoria.

7.5 Tekijänoikeudet

Tekijänoikeus tarkoittaa tekijän yksinoikeutta päättää teoksensa käytöstä. Kenelläkään ei ole oikeutta käyttää teosta ilman tekijän siihen antamaa lupaa. Teoksen idea, tietosisältö tai teokseen liittyvä teoria on kuitenkin vapaasti muiden käytettävissä. Tekijänoikeuslaki suojaa teoksen tekijää, esittäjää sekä teoksen rahoittavaa yrittäjää. (Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Mikä tekijänoikeus?)

Tekijällä on teokseensa sekä taloudellisia että moraalisia oikeuksia. Teoksen tekijällä on mahdollisuus päättää teoksen käytöstä ja saada käytöstä korvaus. Tekijällä on oikeus valmistaa teoksesta kappaleita ja saattaa teos yleisön saataviin. Kappaleen valmistamista on esimerkiksi teoksen painaminen, monistaminen, kopioiminen ja tallentaminen Cd-levylle. Yleisön saataville saattamista on teoskappaleiden levittäminen esimerkiksi myymällä tai vuokraamalla, sekä julkinen esittäminen. (Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Sisältö.)

Moraalisilla oikeuksilla suojataan tekijää. Ne kieltävät mm. plagioimasta, väärentämisestä tai käyttämisestä toisen teosta loukkaavalla tavalla. Moraaliset oikeudet vaativat mainitsemaan tekijän nimen teoksen yhteydessä, tätä kutsutaan isyysoikeudeksi. Esimerkiksi tekijän sekä esittäjän nimet tulisi mainita, kun musiikkikappaletta soitetaan radiossa. Moraalisiin oikeuksiin kuuluu myös respektioikeus, joka kieltää teoksen muuntelun tavalla, joka loukkaa tekijän taiteellista arvoa tai omaperäisyyttä. Tekijä voi luovuttaa taloudelliset oikeutensa pois suullisella tai kirjallisella sopimuksella. (Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Sisältö.)

Suomessa toimii kuusi tekijänoikeusjärjestöä, jotka edustavat oman alansa tekijöitä, taiteilijoita ja yrityksiä, keräävät näille kuuluvia tekijänoikeuskorvauksia sekä hoitavat käyttö lupiin liittyviä asioita. Tekijänoikeusjärjestöjen tarkoituksena on helpottaa luvista ja korvauksista sopimisesta tekijöiden ja teosten käyttäjien välillä. Säveltäjien, sanoittajien, sovittajien sekä musiikin kustantajien tekijänoikeusjärjestö Suomessa on Teosto ry. (Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Järjestöt.)

Teosto huolehtii musiikintekijöiden ja -kustantajien taloudellisista oikeuksista. Teosto myöntää asiakkaidensa puolesta luvan musiikin käyttöön, kerää käyttökorvaukset ja

tilittää korvaukset asiakkailleen. (Teosto. Musiikin tekijöille. Tekijöille.) Jos musiikin tekijä ei ole Teoston asiakas, tulee lupa kaikkiin musiikin esityksiin ja tallentamiseen pyytää suoraan tekijältä. Tällöin musiikintekijä vastaa itse sopimuksista ja laskutuksista kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka musiikkia käyttävät. (Teosto. Musiikin tekijöille. Liity asiakkaaksi. Miten liityn asiakkaaksi?)

Päätimme yhdessä Olli Lehmosen kanssa, että valvomme itse musiikkimme käyttöä ja myönnämme itse luvat sen esittämiseen sekä tallentamiseen, emmekä liity tässä vaiheessa Teoston asiakkaiksi. Olemme tehneet musiikkia käytettäväksi ja opinnäytetyönä syntynyt lauluvihko tukee tätä ajatusta. Emme halua tienata musiikilla. Halusimme tehdä musiikkimme käytöstä mahdollisimman helppoa. Kun lauluihin on olemassa nuotit, on niitä helppo käyttää esimerkiksi esittämällä erilaisissa tilaisuuksissa tai laulaa yhdessä leireillä ja nuortenilloissa. Tekijänoikeudet suojaavat musiikkiamme ja lauluvihkoa, vaikka emme olekaan Teoston asiakkaita. Tekijänoikeuksiin nojaten en halunnut liittää lauluvihon täydellistä taitettua versiota opinnäytetyöraporttini liitteeksi. Näin ollen valmis lauluvihkomateriaali ei ole kenen tahansa ladattavissa. Lauluvihkoa on tarkoitus painaa omakustanteisena joitakin kappaleita ja antaa niitä käyttöön. Lauluvihon sivuja saa kuitenkin vapaasti kopioida. Lauluvihon sähköisen version jakamisesta yksityiskäyttöön sovitaan erikseen.

8 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tuottaa lauluvihko OPKO:n koululaistyön yhteydessä, joka sisältää minun ja Olli Lehmosen tekemiä lauluja nuotitettuina ja niihin liittyviä omiani sekä nuorten ajatuksia ja kokemuksia lauluista ja niiden sanomasta. Opinnäytetyöni päätavoite tuli toteutetuksi. Tämän päätavoitteen lisäksi tavoitteena oli tuottaa lauluvihko mahdollisimman paljon nuoria osallistaen. Myös osallisuuden tavoite toteutui. Osallisuuden tavoitteen toteutuminen näkyi erityisesti siinä, että nuoret antoivat oman panoksensa projektiin ja tekivät sen vapaaehtoisesti omasta halustaan.

Yhteistyökumppanina OPKO:n koululaistyö oli minulle tuttu. Koululaistyön vapaaehtoisena työntekijänä olin itse yhdessä muiden työntekijöiden sekä nuorten kanssa tunnistanut tarpeen lauluviholle työssämme. Vaikka nuorten osallistamisen tavoite tulikin täyttyksi, jäin pohtimaan olisiko osallisuutta voinut tukea laajemminkin. Nuorten kanssa olisi voinut lähteä liikkeelle täysin tyhjältä pöydältä. Ehkä valmis lauluvihko olisi näyttänyt aivan toisenlaiselta. Nyt minulla oli jo selkeät raamit lauluviholle: vihossa olisi nuotit lauluista, sekä niihin liittyviä tekstejä. Lauluja on kuitenkin edelleen nuotittamatta useammankin lauluvihon verran, joten samankaltaisen projektin voi toteuttaa myöhemminkin ja pyrkiä tekemään se vielä enemmän nuorten ehdoilla. Opinnäytetyönä syntynyt laulukirja on herättänyt kiinnostusta myös OPKO:n työn ulkopuolella. Syntyneelle laulukirjalle on siis kysyntää ajateltua laajemmin.

Jossakin vaiheessa opinnäytetyöprosessia huomasin olevani huolissani siitä, ovatko toteutumisympäristön tuttuus sekä tuttujen ihmisten kanssa työskentely esteenä ammatilliselle kasvulle. Siitä huolimatta ja osittain siitä syystä huomasin kuitenkin oivaltavani ammatillisen kasvuni kannalta merkittäviä asioita, joista ehkä merkittävin oli osallisuuden merkitys. Tuttujen nuorten kanssa työskentely sai minut näkemään syvemmin myös vuorovaikutuksen merkityksen ihmisten kanssa tehtävässä työssä, joka on myös oleellinen sosionomin ja nuorisotyönohjaajan kompetensseihin kuuluva taito. Ihmisten kanssa tehtävässä työssä syntyy aina ihmissuhteita, niihin liittyvät oleellisesti vuorovaikutus ja luottamus. Olen hionut tuttujen nuorten kanssa omia vuorovaikutustaitojani sekä kasvattanut luottamusta jo useita vuosia. Kasvatustyö vaatii onnistuakseen luottamusta. Luottamus on syntynyt ajan kanssa mm. molemminpuolisesta avoimuudesta, jolle olen työntekijänä

luonut tilaa, sekä mahdollisuudesta kokeilla rajojaan, oppia ja epäonnistua turvallisessa ympäristössä.

Koko opintojen ajan ja erityisesti opinnäytetyön tekemisen aikana osallisuuden merkitys on avautunut ja syventynyt minulle laajemmin. Kun nuori, joka oli kertonut haluavansa osallistua lauluvihkoprojektiin ottamalla valokuvia kirjaa varten ei lopulta kuvannutkaan, ymmärsin kuinka osallisuus ja sen kokemus voi myös syntyä vapaudesta osallistua tai olla osallistumatta. Turjankin mukaan osallisuus perustuu vapaaehtoisuuteen (Turja 2011b, 47). Kenties aito osallisuus, erityisesti hengellisessä yhteisössä, onkin vapautta kuulua johonkin juuri sillä tavalla kuin itse toivoo. Toiselle se voi tarkoittaa esimerkiksi aktiivista osallistumista, toiselle läsnä olemista.

Osallisuuden toteutuminen ja sille puitteiden luominen ei ole itsestään selvää tai helppoa. Erityisesti lasten ja nuorten kanssa työskennellessämme unohdamme helposti pohtia syvemmin, mikä omassa toiminnassamme voi olla osallisuuden toteutumisen esteenä, kun toteutamme totuttuja työtapoja. Emme aina muista myöskään ottaa huomioon kuinka erilaisista ihmisistä eri ryhmät koostuvat. Kaikki osallisuuden toteuttamisen keinot eivät ole toimivia kaikissa ryhmissä.

Ennen opintojeni aloittamista en tiennyt termiä osallisuus, kuitenkin ajatus siitä oli minulle itsestään selvää. Aiemmissa töissäni nuorisotyönohjaajana minulla on ollut halu toteuttaa työtä huomioimalla ihmisiä yksilöinä, sekä ryhmässä, kuunnellen heidän toiveitaan ja tarpeitaan pyrkien tekemään sellaisia asioita, jotka tukevat kasvua ja kuulumisen tunnetta. Opintojen aikana olen oppinut tälle termin osallisuus sekä ymmärtämään miksi se on tärkeää ja perustelemaan sitä myös toisille. Osallistava työote on tärkeä taito niin sosionomin kuin kirkonkin työssä.

Nuorisotyönohjaajan kompetensseihin kuuluvat hengellisen työn osaaminen ja arvo-osaaminen, pedagoginen osaaminen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen sekä kehittämisosaaminen. (Diak. Osaamisvaatimukset. Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö.) Hengellisen työn osaamiseen kuuluu mm. kirkon työntekijän identiteetin hoitaminen. Myös rukouselämän merkitys ja toteutus, sekä pyhän kohtaaminen kuuluvat nuorisotyöntekijän hengelliseen osaamiseen. Musiikilla on suuri merkitys minulle kirkon ja hengellisen työn työntekijä. Tämä merkitys vahvistui, kun opinnäytetyö toteutui vahvasti

musiikin parissa. Musiikki on Jumalan luomaa, se on minulle rukouksen sekä pyhän kohtaamisen väline. Tämä sama kuului nuorten pohdintoista toukokuun 2018 työpajassa. Myös nuorten lauluvihkoa varten kirjoittamissa kertomuksissa näkyi musiikin merkitys rukouksen ja pyhän kohtaamisen välineenä. Myös hengellisen musiikin pitkä historia tukee ajatusta sen merkityksestä hengelliselle elämälle. Joissakin kertomuksissa näkyi myös musiikin sielunhoidollinen merkitys. Nuori kirjoitti, kuinka hän koki tietyn laulun kautta ” *Jumalan tulevan lähelle rakkaudellisesti ja parantavan yksinäisyyteen liittyneitä haavoja* ” Olisikin mielenkiintoista tutkia millainen merkitys musiikilla on ihmisen spiritualiteetille sekä millainen sielunhoidollinen merkitys musiikilla voi olla, vaikka musiikin merkitystä ihmiselle yleiselläkin tasolla on tutkittu vielä melko vähän.

Opinnäytetyön yleisiin eettisiin periaatteisiin kuuluvat mm. keskinäinen kunnioitus ja demokraattinen osallistuminen ja vastavuoroisuus (Gothoni). Sekä sosionomin että kirkon nuorisotyönohjaajan osaamiskuvauksissa on myös läsnä eettinen näkökulma. Kirkon Nuorisotyönohjaajan eettiseen ja arvo-osaamiseen kuuluvat oman työn ja omien motiivien eettinen arviointi kristillisen uskon viitekehyksessä, kristillinen ihmiskäsitys, ihmisarvon kunnioittaminen sekä kirkon työntekijän identiteetin hoitaminen. Sosiaalialan eettiseen osaamiseen kuuluvat kyky toimia ihmis- ja perusoikeussäädösten, sosiaalialan arvojen ja ammattieettisten periaatteiden mukaisesti. Ammatilaisen tulee ymmärtää oman ihmiskäsityksensä ja arvomaailmansa merkitys asiakastyössä. Ammatilainen osaa toimia arvostiritoja sisältävissä tilanteissa eettisesti perustellusti, osaa edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä osaa asettua yhteiskunnalliselta asemaltaan haavoittuvassa asemassa olevien yksilöiden ja ryhmien puolelle. (Diak. Osaamisvaatimukset. Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö.)

Opinnäytetyöprosessissani oma ihmiskäsitykseni ja arvomaailmani näkyi erityisesti nuorten kohtaamisissa ja osallistamisen tavoissa. Lähtökohtaisesti ajattelen, että jokainen ihminen on yhtä arvokas ja ansaitsee tulla kuulluksi, mikä ohjasi minua etsimään keinoja, joilla eri nuorten äänet tulisivat kuuluviin lauluvihkoprojektin edetessä.

Opinnäytetyön teossa nuorten osallisuus oli keskiössä. Prosessin edetessä pyrin huolehtimaan siitä, että jokaiselle osallistujalle oli kaikissa eri vaiheissa selvää missä he ovat mukana ja millä tavalla kertoen aina eri vaiheissa, miten nuorten panostusta tullaan käyttämään. Kaikkiin vaiheisiin osallistuminen on ollut nuorille vapaaehtoista. Olen myös

pyrkinyt huolehtimaan siitä, että jokaisen on mahdollista myös päättää jättäytyä projektista kesken pois. Tämän olen pyrkinyt ilmaisemaan nuorten kanssa viestissäni selkeästi. Kunnioituksen, tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden puitteissa pyrin huomioimaan jokaista osallistujaa tasapuolisesti ja ilmaisemaan kuinka jokaisen työhön tuoma panos on ollut tärkeä kirjoittamalla osallistujille kiitosviestin.

Työssä, jossa kerätään aineistoa, on osallistujalla oikeus saada riittävää tietoa sen käyttötarkoituksesta. Hänellä on myös oikeus päättää osallistumisestaan vapaaehtoisesti missä tahansa projektin vaiheessa. (Gothoni.) Kirjoitin työpajatyöskentelyssä käydyistä keskusteluista muistiinpanoja, joiden avulla olen raportoinut opinnäytetyössäni nuorten ajatuksia tärkeistä lauluista ja hengellisistä lauluista. Kirjoittamani paperiset muistiinpanot olen säilyttänyt niin, ettei niihin ole ollut pääsyä muilla kuin minulla. Hävitin muistiinpanot, kun niiden säilyttäminen ei ollut enää opinnäytetyön tekemisen kannalta oleellista. Työpajatyöskentelyn aluksi kerroin nuorille kirjoittavani muistiinpanoja ja selvensin mihin niitä tullaan käyttämään.

Sosionomin kompetensseihin kuuluvat eettisen osaamisen lisäksi myös asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatio-osaaminen sekä työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen. (Diak. Osaamisvaatimukset. Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö.)

Asiakastyön osaaminen näkyi opinnäytetyöprosessissa erityisesti vuorovaikutuksen sekä menetelmäosaamisen näkökulmista, kun opinnäytetyöprosessissa oli jatkuvasti läsnä vuorovaikutus nuorten kanssa, jolle pyrin löytämään mahdollisimman tasavertaisuutta tukevia tapoja. Menetelmäosaaminen ja niiden soveltaminen näkyi erityisesti työpajatyöskentelyn suunnittelussa ja toteutuksessa kun sovelsin ja yhdistin eri menetelmiä. Koko opinnäytetyöprosessi ja lauluvihon tuottamisprosessi vahvistivat kehittämisosaamista, kun prosessia tuli suunnitella ja arvioida. Työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysjohtaminen näkyivät opinnäytetyöprosessissani erityisesti projektin johtamisena kun päävastuu lauluvihon tuottamisesta oli minulla mikä vaati myös itsensä johtamista. Myös nuorten mukaan ottaminen lauluvihon tekemiseen vaati jonkinlaista johtamista, jotta projekti etenee järjestyksessä.

Vaikka opinnäytetyössäni osallisuuden teemat liittyivät pienempään toimintaympäristöön, koen opinnäytetyöprosessin myös kasvattaneen valmiuksiani osallisuuden osaamisen myös yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Vaikuttamisen mahdollistamisen keinot voivat olla täysin samoja toimintaympäristön laajuudesta riippumatta.

LÄHTEET

1285/2016 Nuorisolaki. Saatavilla 13.9.2018

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Augsburgin tunnustus. 1530. Saatavilla 13.9.2018 <http://tunnustuskirjat.fi/augstunn.html>

Diak. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö. Saatavilla 27.2.2019

<https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/opintojen-suorittaminen/arviointi/osaamisvaatimukset-sosionomi-amk-kirkon-nuorisoty/>

Evl.fi. Tietoa kirkosta. Kirkko ja yhteiskunta. Herätysliikkeet ja järjestöt. Saatavilla

11.3.2019 <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/kirkko-ja-yhteiskunta/heratysliikkeet-ja-jarjestot>

Gothoni R. Eettiset periaatteet tutkivassa ja kehittävässä työssä. *Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas*. Saatavilla 28.3.2019

<https://libguides.diak.fi/c.php?g=389856&p=2793510#got1>

Haikarainen, R. (2004). Gospel – voiko sen sanoa toisinkin?. Teoksessa: J. Haapasalo, L. Lauerma, M. Nissinen & P. Suikkanen. *Kirkkomusiikki*. (s. 15–19). Helsinki: Edita Prima Oy

Hillsong. Fact Sheet. Saatavilla 9.2.2019 <https://hillsong.com/fact-sheet/>

Huotari, V. (1992). *Elävä seurakunta. Seurakuntatyön käsikirja*.

Huotilainen, M (2011). Aivotutkimus tunnistaa musiikin erityisen merkityksen ihmiselle. Teoksessa L-M. Lilja-Viherlampi (toim.), *Ihminen ja musiikki. Musiikillisen vuorovaikutuksen ulottuvuuksia* (s.35–52). Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 57.

Hämäläinen, J. (2008). Nuorten osallisuus. Teoksessa J. Hämäläinen (toim.), *Sosiaalipedagoginen aikakausikirja. Vuosikirja 2008*. (s. 13–34). Kuopio: Suomen sosiaalipedagoginen seura ry.

Häyrynen, S. (2003). Rukous arjen keskellä. Teoksessa S. Häyrynen, J. Kotila & O. Vatanen (toim.), *Spiritualiteetin käsikirja* (s. 361–379). Helsinki: Kirjapaja Oy.

Jussila, J., Oinonen, M., Unkuri, J. & Vatanen, O. (toim.) (2004) *Aamenesta öylättiin Kirkon ja uskon sanakirja*. Helsinki: Kirjapaja Oy

Katekismus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kristinoppi. Hyväksytty kirkolliskokouksessa vuonna 1999. Helsinki: Edita.

- Kettunen, P. (2003). Hengellinen kokemus ja ihmisen kokonaisvaltaisuus. Teoksessa S. Häyrynen, J. Kotila & O. Vatanen (toim.), *Spiritualiteetin käsikirja* (s. 259–266). Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Kotila, H. (2003). Spiritualiteetti – ajankohtainen näkökulma. Teoksessa S. Häyrynen, J. Kotila & O. Vatanen (toim.), *Spiritualiteetin käsikirja* (s.13–23). Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Maata Näkyvissä. Info. Saatavilla 13.9.2018 <https://www.maatanakyvissa.fi/info/>
- Maata Näkyvissä. Ohjelma. Saatavilla 13.9.2018 <https://www.maatanakyvissa.fi/ohjelma/>
- Maukonen, M. (2005). Musiikki nuorisotyössä. Teoksessa: T. Paananen & H. Tuominen *Nuorisotyön käsikirja*. (s.156–174). Helsinki: Kirjapaja.
- McGrath, A. (1999). *Christian Spirituality: An Introduction*. Blackwell Publishing.
- Nissinen, M. (2004). Musiikki kirkossa. Teoksessa: J. Haapasalo, L. Lauerma, M. Nissinen & P. Suikkanen. *Kirkkomusiikki*. (s. 15–19). Helsinki: Edita Prima Oy
- Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, V. (2015). *Ihmisen psykologinen kehitys*.
- Nurmiranta, H., Leppämäki, P. & Horppu S. 2009. *Kehityopsykologiaa lapsuudesta vanhuuteen*. Helsinki: Kirjapaja.
- OPKO. Info. Oppiperusta Saatavilla 13.3.2019 <https://www.opko.fi/info/oppiperusta>
- OPKO. Info. Saatavilla 13.9.2018 <https://www.opko.fi/info>
- Pajamo, R. & Tuppurainen, E. (2004). *Suomen musiikin historia. Kirkkomusiikki*. Helsinki: WSOY.
- Sakasti. Uudistukset ja hankkeet. Lapsivaikutuksen arviointi LAVA. Saatavilla 9.2.2019 <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp3?open&cid=Content46688F>
- Salomäki, H. (2010) *Herätysliikkeisiin sitoutuminen ja osallistuminen*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 113.
- Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Järjestöt. Saatavilla 29.1.2019 <https://tekijanoikeus.fi/tekijanoikeus/jarjestot/>
- Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Mikä tekijänoikeus? Saatavilla 29.1.2019 <https://tekijanoikeus.fi/tekijanoikeus/>
- Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Sisältö. Saatavilla 29.1.2019 <https://tekijanoikeus.fi/tekijanoikeus/sisalto/>

Tekijänoikeus.fi. Tekijänoikeus. Syntyminen. Saatavilla 29.1.2019

<https://tekijanoikeus.fi/tekijanoikeus/syntyminen/>

Teosto. Musiikin tekijöille. Liity asiakkaaksi. Miten liityn asiakkaaksi? Saatavilla

29.1.2019 <https://www.teosto.fi/tekijat/liity-asiakkaaksi/miten-liityn-asiakkaaksi>

Teosto. Musiikin tekijöille. Tekijöille. Saatavilla 29.1.2019 <https://www.teosto.fi/tekijat>

Thitz, P. (2013). *Seurakunta osallisuuden yhteisönä*. (Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. A Tutkimuksia 40). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. (Väitöskirja, Itä-Suomen yliopisto)

THL. Aiheet. Lapset, nuoret ja perheet. Johtamisen tueksi. Lasten ja nuorten

osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet. Saatavilla 10.2.2019

[https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/johtamisen tueksi/lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuudet](https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/johtamisen-tueksi/lasten-ja-nuorten-vaikuttamismahdollisuudet)

Turja, L. (2011a) Lapset osallisina – kohti uutta varhaiskasvatuskulttuuria. Suomen varhaiskasvatus ry:n verkkolehti. Saatavilla 16.3.2019

<https://ecef.org/wp-content/uploads/2014/03/2011-3-Turja.pdf>

Turja, L. (2011b) Lasten osallisuus varhaiskasvatuksessa. Teoksessa E. Hujala & L.

Turja (toim.) *Varhaiskasvatuksen käsikirja*. (s. 41-53). Jyväskylä: PS-kustannus

Turja, L. (2017) Lasten osallisuus varhaiskasvatuksessa. Teoksessa E. Hujala & L.

Turja (toim.) *Varhaiskasvatuksen käsikirja*. (s. 38-55). Jyväskylä: PS-kustannus

Tähkäpää A., Taavitsainen T., Lehtinen K., Kallinen E., Ojala S., Jutila J., Syrjä-

Turpeinen S., Tukeva P. & Lampenius S. (2012). *Nuoret*

seurakuntalaisina. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6.

Törrönen, J. (2017). Virikehaastattelu Teoksessa M. Hyvärinen, P. Nikander & J.

Ruusuvuori (toim.), *Tutkimushaastattelun käsikirja*

Valtonen, A. (2005). Ryhmäkeskustelut – Millainen metodi? Teoksessa J. Ruusuvuori

& L. Tiittula (toim.), *Haastattelu tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus* (s.223–243). Tampere: Vastapaino.

Wikström, O. (1995). *Häikäisevä pimeys Näkökulmia hengelliseen ohjaukseen*. Hel-

sinki: Kirjaneliö Oy.

Yleinen suomalainen asiasanasto. Saatavilla 12.9.2018 <https://finto.fi/ysa/fi/>

LIITE 1. Työpajan rakenne ja ohjeistus

Lauantain ohjelman perusrunko:

klo 8.30 Aamupala

klo 9.15 Aamuhartaus, Sanaa

klo 10 1. sessio

- Lapset (< 11v.) ja varhaisnuoret (11-13v.) saapuvat

- Opetusta, jakamista, musiikkia ja yhdessäoloa

klo 12 Lounas

klo 13 Yhteistä ulkoilua

klo 15 Päiväjuoma

klo 15.30 2. sessio

klo 17 Päivällinen

klo 18.30 Yhteinen illanvietto + iltahartaus

klo 20 Lapset ja varhaisnuoret kotiin

klo 21 Iltapalaa

klo 22 Iltahartaus

Työpaja etenee yhdessä pohdittavien kysymysten avulla. Osallistun pohdintaan itse tilanteen vaatimalla tavalla, mutta pyrin pääasiassa keskittymään nuorten vastauksiin ja niiden poimimiseen. Pyydän nuoria kirjoittamaan joitakin vastauksia myös lapuille, jotka kerään tilanteen päätyttyä. Keskusteluja käydään aluksi pareittain tai kolmen hengen ryhmissä, jonka jälkeen parit/ryhmät jakavat ajatuksiaan yleisesti. Paria on mahdollista vaihtaa eri kohdissa tai se saa olla myös sama. Työpajan kesto on noin puolitoistatuntia.

- Laulu
- Kerron nuorille, että olen opinnäytetyötäni varten tuottamassa materiaalia, joka koostuu minun ja Olli Lehmosen tekemistä lauluista sekä niihin liittyvistä teksteistä ja että tämä hetki auttaa minua laulujen valitsemisessa. Kerron toiveistani valita lauluja yhdessä nuorten kanssa.
- Kerron aikovani pyytää nuoria pohtimaan yhdessä joitakin kysymyksiä musiikkiin ja sen merkitykseen liittyen ja kirjoittamaan joitakin vastauksia ylös. Nuorten tietoon tuodaan myös, että laput kerätään tilanteen jälkeen ja ne saa palauttaa halutessaan nimettömänä tai nimen kanssa.
- Jaetaan kaikille kynät ja paperia

1. Ottakaa pari ja jutelkaa hetki siitä, millaiset laulut ovat teille tärkeitä ja miksi. Kirjoittakaa kolme asiaa ylös.

➔ Kun kaikki ovat keskustelleet ja kirjoittaneen, jaetaan vastauksia yhdessä.

2. Mieti jokin itsellesi tärkeä hengellinen laulu. Jutelkaa parin kanssa valinnoistanne ja siitä, mikä laulusta tekee tärkeän.
➔ Kun kaikki ovat keskustelleet, jaetaan vastauksia yhdessä.
3. Lattialle/pöydälle on levitetty erilaisia kuvia/postikortteja. Valitkaa kuva, joka jollakin tavalla kertoo mielestänne Jumalasta tai Jumalan luonteesta. Ottakaa taas pari ja jakakaa parin kanssa ottamanne kuva ja mitä se mielestänne kertoo Jumalasta ja miksi.
➔ Kun kaikki ovat keskustelleet, jaetaan vastauksia yhdessä.
4. Jutelkaa parin kanssa hetki siitä millaiset Jumalan luonteenpiirteet ovat teille kaikista tärkeimpiä ja miksi. Kirjoittakaa kolme asiaa ylös.
➔ Kun kaikki ovat keskustelleet ja kirjoittaneet, jaetaan vastauksia yhdessä.
5. Näytän listan lauluista, joiden on mahdollista päätyä valmiiseen materiaaliin. Listan lisäksi minulla on tulostettuna laulujen sanoja. Valitse listasta kolme laulua ja kirjoita ne ylös:
 - 1) Laulu, joka on sinulle tärkein
 - 2) Laulu, joka puhuttelee
 - 3) Laulu, joka ei ole sinulle niin tuttu
 Jakakaa parin kanssa, mikä lauluista on sinulle tärkein ja miksi. Jakakaa myös siitä mikä toisessa laulussa teitä puhuttelee. Voitte kirjata keskustelunne ydinkoh-
tia muistiin.
➔ Jaetaan yhteisesti.
Pohdi mitä kolmas valitsemasi laulu kertoo mielestäsi Jumalan luonteesta. Voit käyttää apuna laulun sanoja. Valitse yksi asia, jonka voit jakaa kaikille.
➔ Jaetaan yhteisesti
6. Kirjoita lapulle kaksi laulua, joiden toivoisit löytyvän valmiista materiaalista.

LIITE 2. Kirje nuorille teksteihin osallistumisesta

23.12.2018

Moikka!

Suurin osa teistä jo tietääkin, että olen valmistumassa keväällä ja teen opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on koota Ollin ja minun tekemiä lauluja yhteen laulukirjan muodossa. Viime toukokuussa pidin toimistoviikonlopun yhteydessä työpajaa, jossa mm. pohdittiin yleisesti, mitä hengellinen musiikki on ja mitä se meille merkitsee. Työskentelyn päätteeksi pyysin toiveita kirjaan tulevista lauluista. Laulut on nyt valittu ja niitä on tarkoitus alkaa nuotintamaan.

Minulla on ollut alusta asti sydämellä kirjoittaa jokaiseen lauluun liittyen myös tekstiä. Teksti on erilaisia todistuksia ja ajatuksia lauluihin liittyen. Halusinkin pyytää teitä tekemään tätä yhdessä kanssani. Olisi hienoa kuulla, millaisia ajatuksia teille nämä laulut ovat synnyttäneet. Mikä on erityisesti puhutellut ja millaisissa tilanteissa laulut ovat olleet tärkeitä. Kirjoittaisin näitä teiltä nousseita ajatuksia valmiiseen laulukirjaan laulujen yhteyteen. Tekstit pysyvät nimettöminä, mutta jokaisen teidän nimenne on mahdollista laittaa kirjan sisäkanteen tekijöihin. Jos et halua nimeäsi mukaan, ilmoitathan siitä minulle.

Tätä viestiä lähettäessäni olen pyytänyt miettimään erityisesti tiettyä laulua eri ihmisiltä, mutta jos mieleesi nousee kirjoittaa jostakin toisesta laulusta, niin se on myös mahdollista.

Haluaisitko ja pystyisitkö miettimään laulusta X

1. Mitä ajatuksia tai tunteita laulu sinussa herättää?
2. Tuleeko sinulle mieleen jokin hetki tai tilanne elämässä, milloin tämä laulu on ollut erityisellä tavalla tärkeä tai merkittävä?
3. Mitä laulu kertoo siitä, millainen Jumala on?

Kysymykset ovat suuntaa antavia apukysymyksiä, eli lauluja saa miettiä laajemminkin.

Jos sinun on mahdollista miettiä näitä, niin voisitko kirjoittaa sinulle nousseita ajatuksia 7.1 mennessä? Tekstin kirjoitusasusta ei tarvitse ottaa paineita, sillä käyn tekstit läpi ja huolehdin kirjallisesta ilmaisusta. Voit siis kirjoittaa juuri sellaisella tavalla, joka on sinulle luontevinta. Jos kaipaat lisää aikaa tälle, niin ilmoita minulle.

Ihan tosi iso kiitos, jos haluat olla mukana ja ihan tosi hienoa kuulla teidän ajatuksia ja kokemuksia näistä lauluista! 😊

Siunauksin,
Julianna

Ps. Kokonaisuudessaan laululista näyttää tältä:

Sinussa
Anna mun levätä
Uusi päivä
Sydämesi
Sinua minä kaipaen
Elävää vettä
Aamukaste
Voinko tuntea
Minä olen sinun
Kirkkauttasi kantamaan
Tähtitaivaan alla
Enemmän
On yksi

LIITE 3. Uusi päivä – Lauluja toivosta

UUSI PÄIVÄ – Lauluja toivosta

Aamukaste.....	2
Anna mun levätä	4
Elävää vettä	7
Enemmän.....	9
Kirkkauttasi kantamaan.....	11
Minä olen sinun.....	14
On yksi	16
Sinua minä kaipaam	18
Sinussa	20
Sydämesi	22
Tähtitaivaan alla	24
Uusi päivä	26
Voinko tuntea	28

Elämässäni on ollut monenlaisia vaihteita. On ollut iloja, uuden opettelua ja niitä vaikeiden hetkiä. Niiden hetkien keskellä olen aina yrittänyt katsoa kohti Jeesusta. Niihin hetkiin Jumala on synnyttänyt runoja, jotka ovat saaneet olla vastauksia juuri niihin kysymyksiin ja rukouksiin, joita olen sillä hetkellä kantanut. Jumala on vuosien aikana puhunut näiden laulujen kautta paljon niin minulle kuin toisillekin. Näistä lauluista on tullut tärkeitä ja moniin niistä liittyy merkittäviä hetkiä.

On ollut ilo saada laulaa näitä yhdessä ja jakaa sitä mitä Jumala on halunnut sanoa näiden laulujen kautta. Toivon, että tällä tavalla laulut ja niiden sanomat sekä toisten kokemukset niistä saavat edelleen koskettaa ja puhua ihmisille Jumalasta, joka rakastaa ja tuo toivoa. Jumalasta, jossa on uutta luova, parantava voima. Jumalasta, joka lupaa olla kanssamme aina ja kaipaa sitä enemmän kuin mitään muuta.

Mielettömän iso kiitos jokaiselle, joka on ollut mukana tässä projektissa. Kiitos jokaisesta kannustavasta sanasta, kaikista rukouksista ja hetkistä tämän projektin äärellä. Erityisesti haluan kiittää jokaista nuorta, joka oli mukana kertomassa toiveitaan lauluviikon sisällöstä sekä jokaista, joka jakoi oman kokemuksensa näille sivuille. Oli ilo lukea teidän ajatuksianne ja kokemuksianne näiden laulujen kanssa. Ajattelen, että nämä laulut ovat olleet Jumalan tapa tehdä niistä vaikeistakin vaiheista jotakin kaunista ja teidän sananne vahvistivat sitä ajatusta.

Isoin kiitos kuuluu kuitenkin Jeesukselle. Ilman Jeesusta, ei mitään tästä olisi.

”Laulakaa Herralle uusi laulu!

Laula Herralle, maa,

laulakaa Herralle, maan asukkaat!

Laulakaa Herralle, ylistäkää hänen nimeään!

Kertokaa päivästä päivään ilosanomaa hänen avustaan.

Julistakaa hänen kunniaansa,

ilmoittakaa hänen ihmetekojaan kaikille kansoille.”

Psalmi 96:1-3

Julianna

Aamukaste

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Cm

Hämärä halkeaa, aamukaste

Gm/Bb

virvoittaa tän maan.

Ab

Cm

Kuuletko kuinka linnut laulaa,

Fm7

Bsus4

Bb

näetkö kuinka päivä sarastaa?

Eb

Gm7

Nouse aamuaurinko, valaise tää maa.

Cm

Gm/Bb

Nouse aamuaurinko, valaise tää maa.

Ab

Avaa kukkien nuput,

Eb/G

Fm7

Bb

katso kuinka kaikki elää saa.

Gm Ab

Avaa kukkien nuput,

Eb/G

Fm7

Bbsus4

Bb

katso kuinka kaikki elää saa.

Enää hetki, hauras hetki ennen aamua.

Kuuletko kuinka linnut laulaa,

näetkö kuinka päivä sarastaa?

Nouse aamuaurinko, valaise...

Koin, että Jumala oli puhunut minulle uudesta päivästä, joka tulee. Siihen lupaukseen on liittynyt paljon odottamista ja odottamisen opettelua. Muistan kysyneeni Jumalalta usein, että kuinka kauan minun pitää vielä oikein odottaa. Olin elänyt melko pitkään siinä kysymyksessä ja koin, että Jumala vastasi siihen tämän runon kautta. Enää hetki, uuden päivän ensimmäiset säteet näkyvät jo. Sen voi kuulla ja nähdä, kuinka kaikki ympärillä heräävät eloon. Nämä sanat vahvistivat uskoani siihen, että Jumala pitää lupauksensa. Odottamisesta tuli helpompaa. Ajattelen, että sen uuden päivän aurinko ei ole vielä täysin noussut. Odotan siis edelleen. Kuitenkin Jumala on tehnyt jo niin paljon ja täyttänyt lupaustaan niin monella eri tavalla, että on aika jännittävääkin odottaa ja seurata mitä kaikkea hän vielä haluaa tehdä.

Mitä sinä odotat? Mikä on sinun uusi päiväsi? Hämärä halkeaa jo, valon ensisäteet saavat linnut laulamaan ja kukat aukeamaan nupuistaan. Tunnetko sen?

”Olin 15-vuotiaana kesäleirillä. Se leiri oli minulle merkittävää aikaa. Tunsin, että Jumala kutsui uuteen monella tapaa. Leiriltä jäi erityisesti mieleen laulu Aamukaste.

’Avaa kukkien nuput, katso kuinka kaikki elää saa.’

Kun kuulin sen siellä ensimmäistä kertaa, tuntui siltä kuin se uusi elämä, josta siinä laulussa lauletaan, olisi tullut minun sisälleni ja ikään kuin kukat sisimmässäni olisivat saaneet avautua. Nyt jälkeinpäin ajattelen, että se oli Pyhä Henki, joka synnytti sitä elämää sisälläni. Se oli tosi lohduttavaa, sillä kävin silloin läpi melko vaikeaa vaihetta elämässäni. Se oli sellaista murrosaikaa. Laulun sanat vahvistivat toivoa elämässäni. Jumalan tarjoamasta toivosta kertoo myös tämä raamatunkohta:

’Älkää entisiä muistelko, älkää menneistä välittäkö. Katso, minä teen uutta! Nyt se puhkeaa taimelle, ettekö sitä huomaa? Minä teen tien autiomaahan, virrat aavikolle.’

Jesaja 43:18-19

Laulu kuvaa Jumalaa uuden Luojana ja Lohduttajana. Jotenkin myös laulun herkkyyys on koskettavaa: Jumala ei luo uutta raivaten meidät pois tieltä tai musertaen meissä jotain tärkeää, vaan Hän hellästi herättää meidät uuteen, niin kuin aamuaurinko jäisen maan.”

Anna mun levätä

säv. san. Olli Lehmonen

Cm Gm Ab Bb Cm
 Seison pimeässä ja odotan sinua, Herrani.
 Cm Gm Ab
 Hartaammin kuin vartijat aamua
 Bb Cm
 koko sieluni kaipaa sinua.
 Cm Gm Ab
 Hartaammin kuin vartijat aamua
 Cm Bb 1:Cm 2:Eb
 koko sieluni kaipaa sinua.

Eb Gm7
 Anna mun levätä haavoissas sun,
 Ab Bb Eb
 tahdon katsella kasvoja ristiinnaulitun,
 Gm7
 ja ylistää suuruuttas sun,
 Ab Bb 1:Eb 2:Cm
 voimaa ja kunniaa ristiinnaulitun

Seison pimeässä ja odotan,
 että kuulisin äänesi.
 Niin kuin aarretta etsin sinua,
 tahdon Herrani sinut tuntea.
 Niin kuin aarretta etsin sinua,
 tahdon Herrani sinut tuntea.

Tahdon vain asua luonasi sun, maahan
 langeta edessä ristiinnaulitun.
 Ja ylistää nimeäs sun, kun täytät
 rakkaudellasi kaipuuni mun.

”Anna mun levätä kertoo janosta ja kaipuusta Herraa kohtaan. Säkeistöissä teemana nousee selkeästi esiin odottaminen sekä halu päästä lähelle Herraa. Halu tuntea Herra entistä paremmin ja syvemmin. Mielestäni tämä kertoo siitä, miten ihminen kaipaa Taivaan isän läheisyyttä ja ennen kaikkea tuntemista. Ajan viettäminen Herran lähellä ikään kuin puhdistaa ihmistä pahuudesta, mitä maallisessa elämässä joskus mukaan tarttuu. Laulussa lauletaan: ”Anna mun levätä haavoissas sun”. Se juuri kuvastaa sitä, miten Herran armossa voi levätä ja siitä, miten Jeesus kärsi haavansa meidän syntiemme puolesta. Haavat kuvastavat mielestäni Jumalan armoa ja sitä, kuinka Jeesus kärsi meidän syntimme ristillä. Jumalan kanssa ajanviettäminen ja Jumalan tunteminen ja kuunteleminen ovat lääkkeitä moniin itseä vahingoittaviin asioihin kuten katkeruuteen, itsekkyyteen, addiktioihin ja moniin muihin asioihin. Lisäksi Herran armosta voi aina oppia jotain uutta ja ymmärtää uusia asioita, jotka parantavat ihmisen omaa elämää ja hyvinvointia, mutta myös suhdetta Jumalaan.

Kertosäkeissä teema painottuu Herran armossa lepäämisen lisäksi ylistyksen ja Herran edessä nöyrytymisen suuntaan. Sellaisia asioita, joilla voi osoittaa kunnioitusta Herralle. Ylistys ja nöyrytyminen kulkevat mielestäni käsi kädessä, niin kuin laulussakin. Iloitseminen Pyhän Hengen vaikutuksessa Herran suuruudesta ja sen julistaminen, kun voi laulaa ja huutaa sitä, miten suuri Taivaallinen Isä on. Se on jotakin, mitä ihminen ei voi ymmärtää, ja siksi siitä laulaminen ja iloitseminen ovat omalla tavallaan jo nöyrytymistä. Se on luopumista omasta tärkeydestään ja asiantuntijuudestaan sekä Jeesuksen tunnustamista Herraksi. Tässä yhteydessä Herralle eläminen ja Herran palveleminen eivät enää ole kuormittavia velvollisuuksia, eivätkä ne enää tunnu raskaalta työltä. Ihmiselle tulee vilpitön halu tehdä kunniaa Herralle ja luopua asioista, jotka vievät Herrasta kauemmas, vaikka ne olisivat joskus olleet itselle tärkeitä. Tulee vilpitöntä halua tehdä kunniaa Herralle ja olla nöyrä Herran ja muiden Jumalan luomien ihmisten edessä.”

”Joka kerta kun kuulen tai laulan tätä laulua, tunnen sellaisen tutun tunteen sisälläni. Se tunne on todella kipeä, mutta samaan aikaan niin tärkeä ja rakas ja se täyttää. Tunnen niin suurta kaipausta olla Jeesuksen lähellä, kuulla hänen äänensä ja hengittää häntä, että se tekee kipeää, mutta hyvällä tavalla. Niin kuin silloin kun rakastaa jotakuta niin paljon, että meinaa haljeta. Kun minusta tuntuu siltä, että elämä painaa liikaa ja kaikki kaatuu päälle ja on vaikea hengittää, pysähdyn tämän laulun äärelle ja muistan kuinka ihanaa, on saada elää lähellä Jeesusta, kuinka hänen kanssaan saan levätä ja jättää kaiken, mikä painaa hänelle. Tahdon vain asua luonasi sun, maahan langeta edessä ristiinnaulitun. Enemmän kuin mitään muuta.”

*”Minä odotan sinua, Herra
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua,
hartaammin kuin vartijat aamua.”
Psalmi 130:5-6*

Elävää vettä

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

2:Bb Cm

Annan voiman koskettaa,

Gm/Bb

annan voiman rakastaa.

Ab

Cm

Annan kaiken, mitä tarvitset.

Ab

Bb

Gm7

Ab

Täytän sydämesi uudelleen ja uudelleen.

(Bb) Eb

Gm7

Virran anna virrata, se täyttää koko maan.

Ab

Cm

Bb

Virran anna virrata, vallata sut kokonaan.

Annan voiman etsiä,

annan voiman kaipaukseen.

Annan kaiken, mitä tarvitset.

Täytän sydämesi uudelleen ja uudelleen.

Virran anna virrata...

(Bb) Cm

Gm/Bb

Elävää vettä, saat juoda elävää vettä.

Ab

Cm

Bbsus4 Bb

Elävää vettä, sisälläsi virtaa elävää vettä.

(Bb/D) Eb

(Eb/F) Gm7

Elävää vettä, saat juoda elävää vettä.

Ab

Cm

Bbsus4 Bb

Elävää vettä, sisälläsi virtaa elävää vettä.

Jumala on niin hyvä ja viisas, että hän lupaa antaa meille kaiken mitä tarvitsemme. Hän kaipaava olla kanssamme ja haluaa täyttää sydämemme rakkaudellaan aina uudelleen ja uudelleen, niin kauan kun sitä tarvitsemme. Jumala pyytää meitä heittäytymään hänen elävän virtansa vietäviksi, päästämään irti kaikesta muusta ja luottamaan siihen, että se elämä, jota hänestä virtaa, on parasta elämää, jota voi koskaan saada. Elävä vesi ympäröi ja täyttää, se parantaa ja luo uudeksi.

”Ja Herra on alati ohjaava sinua.

Aavikon paahteessakin hän elvyttää voimasi ja vahvistaa jäsenesi.

Sinä olet kuin vehmas puutarha, kuin lähde, jonka vesi ei ehdy.”

Jesaja 58:11

”Suurin osa tämän vihon lauluista ovat koskettaneet sydäntäni jollakin tavalla. Niistä kaikista löytyy sellaista elämää, mitä en ole monissakaan lauluissa kokenut olevan. Ensimmäisen kerran, kun tulin nuorten viikonloppuun, ihmettelin että mistä näin ihmeellisen eläviä lauluja oikein löytyy, koska en ollut kuullut mitään vastaavaa aikaisemmin. Musiikillisesti melodiat olivat todella kauniita ja koskettavia. Sanoituksissa oli taas syvyyttä ja runollisuutta, mutta ne kuitenkin selkeästi kertoivat Jumalasta tai elämästä Jumalan lähellä. Näiden laulujen sanoitus ja melodia yhdistelmät ovat niin ainutlaatuisia, että Jumalalla on varmasti ollut vaikutusta niihin.

Laulu Elävää vettä herättää minussa erityisesti muistoja ajalta, jolloin Jumala alkoi kutsua minua lähemmäs itseään. Laulun sanat elävästä vedestä koskettivat minua erityisesti silloin ja koskettavat kyllä edelleenkin. Jotenkin laulussa oleva elämä herätti sisälläni vielä suuremman kaipuun Jumalan puoleen sekä kaipuun saada tuntea Jumalaa lisää. Muistan tilanteen, jossa tätä laulua laulettiin ja koin vahvasti, että laulu kertoi juuri siitä, mitä sillä hetkellä kaipasin kaikkein eniten. Elävää vettä -laulu kertoo myös Jumalan luonteesta. Laulu puhuu siitä, miten Jumala haluaa täyttää meidän sydämemme ja että Jumala on myös todellisen elämän ehtymätön lähde.”

Enemmän

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Cm Bb/D Eb
Enemmän kuin mitään muuta

Ab Bbsus4 Bb
tarvitsen sinua Jeesus.

Cm Bb/D Eb
Enemmän kuin mitään muuta

Ab Bbsus4 Bb
kaipaen sinua Jeesus.

Ab Bb/Ab Eb/G Ab Eb/G
Sinä olet voimani, sinä annat elämän.
Fm7 Bb/D Cm 1:Eb/G
Sinä olet turvani, kanssasi en pelkää.

Enemmän...

Sinä olet tässä, et koskaan irti päästä.
Sinä tunnet tieni, varjelet joka askeleen.

Enemmän...

Mitä enemmän olen saanut oppia tuntemaan Jeesusta, sitä enemmän olen ymmärtänyt, kuinka paljon tarvitsen häntä. Olen oppinut, että Jeesuksessa on kaikki mitä ikinä tarvitsen. Hän tuntee minut läpikotaisin ja tietää mikä on minulle parasta. Hän lupaa olla kanssani aina ja johdattaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Olen monesti sanonut, että suurin haaveeni elämässä on saada aina mennä sinne, minne Jeesus haluaa minua viedä ja tehdä sitä mitä Jeesus kutsuu tekemään. Aina se ei ole niin helppoa, mutta tiedän että se on parasta mitä elämässä voi olla.

*”Yhtä minä pyydän Herralta, yhtä ainoaa minä toivon:
että saisin asua Herran temppelissä
kaikki elämäni päivät!
Saisin katsella Herran ihanuutta
hänen pyhäkössään ja odottaa, että hän vastaa minulle.”
Psalmi 27:4*

Kirkkauttasi kantamaan

säv. san. Olli Lehmonen

Gm Bb/D Eb
 Sinä etsit ja kutsuit minua

Cm D
 Keskeltä autiomaan, sylistä vuorien

Gm Bb/D Eb
 Sinä kaipasit olla kanssani

Cm 1. F
 2. F Bb/D
 Enemmän kuin mitään muuta kuulla ääneni

Eb F/Eb Dm7 Gm
 Anna tuulesi puhalttaa, koskettaa, minut vapauttaa
 Eb F/Eb Dm7 Gm
 Tuulessa tanssimaan, tuntemaan, sinua seuraamaan

Eb F/Eb Dm7 Gm
 Kirkkauttasi kantamaan
 Eb F/Eb Gm
 Sydämeni antamaan

”Kun kuulin tämän laulun sanat ensimmäisen kerran, oli kahdeksantoistavuotissyntymäpäiväni. Laulu oli syntynyt rukouksessa puolestani ja minulle syntymäpäivälahjaksi. Hetki, jolloin joukko minulle rakkaita ihmisiä lauloi tämän laulun minulle ensimmäistä kertaa, kosketti jotain syvällä sisimmässäni. Se on ollut yksi niitä minulle tärkeimpiä hetkiä, joissa olen kokenut ja tiennyt varmasti, että se mitä minun sisälläni on, on tullut todella nähdyksi, ja sen lisäksi vielä rakastetuksi.

Minulla on ollut elämässäni aika, jolloin en kokenut itselläni olevan lähes lainkaan arvoa. Vertasin itseäni muihin samalla aina tuomiten itseni muita huonommaksi. En olisi edes voinut kuvitella, että Jumala voisi palavasti tahtoa vapauttaa minua siitä. Vaikka en siinä vaiheessa vielä tiennyt, kuinka ihmeellistä se tulisi olemaan, jokin minussa kaipasi selkeästä selkeyttä, jota tiesin, että läheisyys Häneen toisi. Muistan hetkiä, jolloin itkin Hänen edessään. Minä huusin, ja nyt jälkikäteen näen, että Hän kuuli.

Tämä laulu on ollut näyttämässä minulle sitä, kuinka Jumala näkee minut, kuinka Hän iloitsee minusta ja arvostaa minua. Se on näyttänyt minulle Jumalan uskollisuutta. Se on näyttänyt, kuinka Hän on koko elämäni ajan tähdännyt siihen, että saa vapauttaa minua tuntemaan itseään ja uskomaan Hänen hyviä ajatuksiaan itsestäni. Uskon, että Hänen sydämensä on palava halusta saada pitää minut lähellä. Hän kaipaa kuulla ääntäni ja nähdä kasvoni, koska pitää minua arvossa.”

*”Kyyhkyni, kallion kätkemä,
vuoren seinässä lymyävä,
anna minun nähdä kasvosi,
anna minun kuulla äänesi,
sillä sinun äänesi on suloinen,
ihanat ovat sinun kasvosi.”*

Laulujen laulu 2:14

”Tässä laulussa on koskettavaa se, miten Jumalaa oikeasti kiinnostaa miten juuri minulla menee ja että Jumala kaipaa ja rakastaa minua huolimatta siitä, mitä teen. Laulussa koskettaa myös se, miten voin omalta osaltani raivata tietä Herralle ja kantaa hänen kirkkautaan. Sinun ei tarvitse olla lähtenyt etsimään Jumalaa ja Jumala kaipaa sinua silti.”

”Tämä laulu on ollut minulle merkittävä sen syntymästä asti. Koin heti ensimmäisellä kerralla kuultuani tämän laulun, että se kertoo jotakin myös minusta. Laulu kosketti sydäntäni tavalla, jolla mikään muu laulu ei ole koskaan koskettanut. Koin, että olin jollakin tavalla elämässäni jumissa kuivassa autiomaassa. Kuunnellessani laulua ensimmäistä kertaa, sen sanat tulivat suoraan sydämeeni ja saivat minut itkemään. Sen jälkeen monta kertaa kuullessani laulun se itketti minua, sillä se oli koskettanut jotakin niin syvältä ja syvällä tavalla.

Kirkkauttasi kantamaan laulu kertoo Jumalan sydäimestä ja siitä, miten hän kutsuu meitä elämään lähellään. Jumalan sydän on niin kaunis, että hän kaipaa olla meidän kanssamme niin paljon, että etsii ja kutsuu meitä, vaikka autiomaasta. Laulusta kuvastuu, miten Jumalan rakkaus on todellisen vahvaa, pyhää ja kaunista eikä sellaista humputtipumputtia, jollaisena monet sitä haluavat tänä päivänä markkinoida.

Uskon, että Jumala on vaikuttanut elämääni näiden laulujen kautta paljonkin. Musiikki on minulle ollut aina tärkeä osa elämää ja Jumala on selkeästi myös puhunut ja koskettanut minua sitä kautta.”

Minä olen sinun

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

F#m D F#m D
 Tässä oon ja odotan, koko elämäni luovutan.
 E/G# A E D Esus4 E
 Sulle Jeesus, vain sulle Jeesus.

F#m D (A/C#)
 Nimeäsi huudan, minä olen sinun.
 Hm (A/C#) D E
 Mikään ei mua pysäytä, olen sinun.
 F#m D (A/C#)
 Nimeäsi huudan, minä olen sinun.
 Hm (A/C#) D E F#m
 Mikään ei mua pysäytä, olen Jeesus sinun.

Sylissäsi turvassa, olen pahuudelta piilossa.
 Koskaan en mä luovuta, Jeesus olen sinun.

Nimeäsi huudan...

Elin elämässä melko hankalia vaihteita nuorempana. Olin täynnä pelkoa ja ahdistusta ja paha olo, jolle en oikeastaan löytänyt mitään selitystä. Täytin päivät tekemisellä, jotta minun ei tarvinnut pysähtyä tuntemaan sitä kaikkea hankaluutta sisälläni. Iltaisin kun olin menossa nukkumaan ja tuli ensimmäinen hetki päivästä kun oli tilaa ajatuksille ja tunteille, se kaikki hankaluus ryöpsähti päälle yhtä aikaa enkä saanut unta.

Yhtenä yönä kun en taas saanut unta minusta tuntui siltä, että se paha olo on jo niin suuri, etten jaksa nousta aamulla sängystä. Tuntui vähän siltä kuin olisin ollut kahlittuna omaan sänkyyni, enkä pääsisi ylös. Aloin ajatella, ettei tämä voi mennä näin. En halua hautautua sen pahan olon alle ja antaa sille valtaa. Muistin, että koska saan elää elämää Jeesuksen kanssa ja kuulun hänelle, ei pahalla ololla oikeasti ole mitään valtaa minuun. Kirjoitin ylös nämä sanat ja sain unta.

Kun elämme elämää Jeesuksen kanssa, saamme luottaa siihen, että hän on kaikkea suurempi eikä häntä kaada mikään. On helpompaa elää hankalien asioiden ja vaiheiden kanssa, kun tietää Jeesuksen olevan samalla puolella. Ainakin minua se auttaa.

”Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.”

Room.8:38-39

On yksi

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen & Olli Lehmonen

E H/D# C#m
 On yksi joka kuulee jokaisen huokauksenkin,
 A E/G# A H7
 murheeni hän kantaa kaikkein pienimmänkin.
 E H/D# C#m
 Yksin en mä koskaan jäädä voi.
 A E/H H7
 Nyt sydämessäin kiitoslaulu soi:

E H/D# C#m E/H
 Sinua vain, niin sinua vain,
 A E/G# F#m H7
 maanäärystä huudan, sua ylistän ain.
 E H/D# C#m E/H
 Sinua vain, niin sinua vain,
 A E/G# A H7 ö
 rakastan ja kaipaen, tahdon luonasi asua vain.

On yksi joka välittää, etsii kadonneita.
 Syliinsä hän nostaa, kantaa uupuneita.
 Polulle hän ohjaa eksyneen,
 lohduttaa ja kohtaa pettyneen.

Sinua vain, niin sinua vain,
 maanäärystä etsin, sua odotan ain.
 Sinua vain, niin sinua vain,
 rakastan ja kaipaen, tahdon luonasi asua vain.

Sinua vain...

Jeesus lupaa olla kanssamme aina. Silloin kun sinusta tuntuu siltä, että olet aivan yksin maailmassa eikä kukaan kuulisikaan vaikka huutaisit, on kuitenkin yksi, joka kuulee. Jeesus kuulee sinut. Jeesus näkee sinut. Hän etsii sinua niin kauan, kunnes löytää, sulkee sinut syliinsä ja lupaa kantaa kaiken sen mitä sinulla on kannettavana. Hän kuulee sinut myös silloin kun et jaksa edes kuiskata. Hän näkee sinut silloinkin, kun tunnet olevasi näkymättömän.

*”Tulkaa minun luokseni,
 kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
 Minä annan teille levon.
 Ottakaa minun ikeeni harteillenne
 ja katsokaa minua:
 minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä.
 Näin teidän sielunne löytää levon.
 Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.”*
Matteus 11:28-30

”Tämän laulun kautta Jumala puhutteli ja kosketti minua ensimmäisen kerran henkilökohtaisesti. Koin Jumalan tulevan lähelle rakkaudellisesti ja parantavan yksinäisyyteen liittyneitä haavoja sydämestäni.”

Sinua minä kaipaen

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Cm Bb
 Sinua minä kaipaen,
 Gm Cm
 vain sinua, en mitään muuta.
 Bb
 Kanssasi ei mitään puutu,
 Gm Cm
 tiedän oon kotona.

Cm/Bb Ab Bb
 Tässä mun kuuluukin olla,
 Gm Cm
 olen helmi kaunis, arvokas,
 Cm/Bb Ab Bb
 tässä mun kuuluukin olla,

 Gm Cm
 olen sulle äärettömän rakas.

 Ab Bb
 Kaipuuni täytä, ole tässä,
 Gm Cm
 mitään muuta en tahdo elämässä.
 Ab Bb
 Valtaa minut kokonaan,
 Gm Cm
 yhä uudestaan ja uudestaan.

Sinua minä kaipaen -runo syntyi täysin päinvastaisessa tunteessa, kun sanat antavat olettaa. Tunsin olevani täysin arvoton ja aivan väärässä paikassa. Tunsin, etten kuulu oikeastaan minnekään. Ajattelin, että olisi parasta, jos olisin vain yksin, en koskaan näkisi ketään tai puhuisi kenellekään. Kukaan ei varmaan edes huomaisi.

Ajattelen, että Jumala halusi muistuttaa minua siitä kuinka arvokas olen. Hän halusi kertoa, että olen kotona, kun olen hänen kanssaan ja hän on kaikkialla. Kuinka yksinkertaisen ihanaa on saada elää Jumalan kanssa tietäen, että juuri tässä minun kuuluu olla, sillä juuri tässä hän on.

*”Ja nyt – näin sanoo Herra,
joka sinut loi, Jaakob,
joka sinut muovasi, Israel:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.”
Jesaja 43:1*

*”Herra, Jumalasi, on sinun kanssasi,
hän on voimallinen, hän auttaa.
Sinä olet hänen ilonsa,
rakkaudessaan hän tekee sinut uudeksi,
hän iloitsee, hän riemuitsee sinusta.”
Sefanja 3:17*

”Tämä laulu kertoo kauniilla tavalla siitä, miten vain Jumala voi täyttää syvimmän kaipauksen meidän sydämistämme. Myös se, miten Jumalan lähellä on hyvä olla, tulee hyvin esiin tässä laulussa. Itse olen kokenut, että tämä laulu on sanoittanut rukoustani monissa eri tilanteissa, ja Jumala on yhä uudelleen täyttänyt sydämestäni nousevan kaipaukseni tämän laulun kautta.”

Sinussa

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Gm F/A Bb Eb F
 Sinussa olen arvokas, sinussa tulen ehjäksi.
 Gm F/A Bb
 Sinussa olen rohkea,
 Cm Bb/D Eb F
 olet kaikki mitä tarvitsen.

Bb Cm (Bb/D) Eb Fsus4 F
 Kuuntelen, olen tässä. Odotan ole vieressä.

Bb F/A Gm7 Dm
 Suuri ja ihmeellinen, ikuinen ja ehdoton.
 Cm (Bb/D) Eb Fsus4 F
 Sellainen sinun rakkautesi on. (oi Jeesus)
 Bb F/A Gm7 Dm
 Suuri ja ihmeellinen, ikuinen ja ehdoton.
 Eb (Bb/D) Cm F7 Bb
 Sellainen sinun rakkautesi on.

Sinussa on rakkaus, sinussa on voima.
 Sinussa on elämä, olet kaikki mitä tarvitsen.

Kuuntelen...

Jeesuksessa olen täydellinen. Tämä ajatus muutti tavan, jolla näin omaa rikkinäisyyttäni. Sen sijaan, että kokisin olevani pilalla säröjeni takia tai olevani täysin turha tai ajattelevani etten osaa yhtikäs mitään tai etten uskalla, uskallankin ajatella, ettei minun tarvitse olla muuta. Jeesuksessa olen täydellinen, Jeesuksessa olen mittaamattoman arvokas, Jeesuksessa pystyn mihin tahansa.

Vaikka kokisit olosi kuinka rikkinäiseksi tai arvottomaksi, Jeesus näkee sinussa täydellisyyttä. Hän lupaa rakastaa meitä ehdottomalla rakkaudella, joka on niin valtavaa, ettei sitä voi täysin edes ymmärtää. Jeesuksen rakkaus on ikuista, ei ole mitään mikä saisi hänet lähtemään luotasi.

”Kaukaa ilmestyy minulle Herra:

*”Iankaikkisella rakkaudella minä olen sinua rakastanut,
sentähden minä olen vetänyt sinua puoleeni armosta.”*

Jeremia 31:3

Sydämesi

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Dm
 Tahdon olla lähelläsi,
 Bb/D
 kuulla sydämesi sykkeen.
 C Am7
 Tahdon olla lähelläsi, tietää miksi itket.

Bb C/Bb Am Dm Dm/C
 Anna sydämeni lyödä samaan tahtiin.
 Bb C Dm
 Anna sydämeni lyödä samaan tahtiin.

Bb C/Bb
 Opetä kuulemaan,
 Am7 Dm Am
 koko voimallani sinuun luottamaan.
 Bb C Dm C/E F F/A
 Sinun askeleissasi kulkemaan.
 Bb C/Bb
 Opetä kuulemaan,
 Am7 Dm Am
 koko voimallani sinuun luottamaan.
 Bb C F 1: Bb C F/A
 Sinun askeleissasi kulkemaan.

Minua on puhutellut jo pitkään se millä tavalla Jeesus kohtasi ihmisiä. Jeesus kohtasi jokaisen, joka hänen luokseen tuli tai tuotiin. Hän pysähtyi ja tuli ihmistä vastaan, kohtasi tämän siinä kohtaa missä tämä elämässään oli.

Kun olin ensimmäisiä kertoja pysähtynyt pohtimaan sitä millainen sydän Jeesuksella oli, syntyi niistä pohdinnoista tämä runo. Raamatussa Jeesuksen sanotaan kokeneen myötätuntoa monessa eri tilanteessa eri ihmisiä kohtaan. Jeesuksen sydän liikahti kun hän näki leskinaisen surevan kuollutta ainoaa poikaansa tai kun hän kohtasi kaksi sokeaa ja kysyi heiltä mitä he toivoisivat hänen tekevän heille tai kun hänen luokseen tuli spitaalinen, joka lankesi Jeesuksen jalkojen juureen pyytäen apua. Jeesuksen sydän on sydän, joka itkee kaupunkien puolesta, joka liikahtaa nähdessään murhetta tai epätoivoa.

Haluan olla niin lähellä Jeesusta, että voisin kuulla hänen sydämensä sykkeen, että voisin tietää mikä liikuttaa Jeesuksen sydäntä. Toivon, että minun sydämeni saa sykkiä samaan tahtiin Jeesuksen sydämen kanssa. Tahdon oppia kuulemaan minne hän haluaa minua johdattaa ja kulkea hänen askelissaan.

*”Herra on lähellä niitä,
joilla on särkynyt sydän,
hän pelastaa ne,
joilla on murtunut mieli.”*

Psalmi 34:19

Tähtitaivaan alla

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Cm Ab/C Bb Gm7
 Tähtitaivaan alla ihmettelen suuruuttas,
 Cm Ab Eb Bb/D
 olet pyhä, olet korkein.

Cm Ab/C
 Enemmän kuin mitään muuta
 Bb Gm7
 tahdon olla tässä.

Cm Ab/C
 Enemmän kuin mitään muuta
 Bb Eb
 tuntea olet läsnä.

Bb/D Cm Ab/C
 Enemmän kuin mitään muuta
 Bb Gm7
 tahdon olla tässä.

Cm Ab/C
 Enemmän kuin mitään muuta
 Bb Gm7 (Cm)
 tuntea olet läsnä.

Cm Ab/C Bb Gm7
 Jeesus, kuningasten Kuningas.

Tähtitaivaan alla ihmettelen suuruuttas,
 olet hyvä, olet rakkaus.

Enemmän kuin mitään muuta
 tahdon olla tässä.
 Enemmän kuin mitään muuta
 sinua ylistämässä.

Olen aina pitänyt tähdistä ja kaikesta yötaivaalla tapahtuvasta, en oikeastaan tiedä edes miksi. Näin ensimmäistä kertaa tähdenlennon ollessani 18-vuotias. Muistan nauraneeni paljon ja hymyilleeni vielä tunteja sen jälkeen. Se oli jotakin niin mielettömän ihmeellistä, etten oikein meinannut päästä yli siitä.

Muistan kun olin ensimmäistä kertaa sanonut ääneen, että haluaisin oppia tuntemaan Jeesusta paremmin, alkoi taivaskin näyttää minusta jotenkin erilaiselta. Vaikka kaikki taivaan värit ja yötaivas olivat ennenkin olleet minusta hienoja, nyt ne olivat jotakin käsittämätöntä. Miten joku on voinut luoda jotakin näin ihmeellistä?

Muutamia vuosia sitten yhtenä syyskuisena iltana makasin pellon laidalla maassa ja katselin tähtiä. Siellä oli niin pimeää, että tähdet näkyivät todella hyvin ja taivaalta pystyi erottamaan vähän linnunrataakin. Taivaalla alkoi lennellä tähdenlentoja toisensa jälkeen. Tunsin oloni jotenkin todella pieneksi ja haukoin henkeäni sen ihmeellisyyden alla. Ihmettelin edelleen, miten joku on voinut luoda jotakin näin ihmeellistä. Tunsin Jumalan suuruutta ja pyhyyttä sekä läsnäoloa siellä pellon laidalla. Vaikka oli aika kylmä ja oikeasti pelkään pimeää, niin muistan ajatelleeni, että jos saisin valita, en oikeastaan haluaisi olla missään muualla kuin tässä. Jumalan suuruuden äärellä oli hyvä olla.

Seuraavana aamuna kirjoitin hiustenlaiton lomassa päiväkirjaani nämä sanat ja myöhemmin runo muuttui lauluksi. Joka kerta kun kuulen tai laulan tätä, muistan sen saman tunteen Jumalan suuruudesta ja pyhydestä, kuinka siinä oli hyvä olla ja hengittää.

*”Herra on sanallaan luonut taivaat,
suunsa henkäyksellä tähtien joukot.”*

Psalmi 33:6

Uusi päivä

säv. Olli Lehmonen san. Julianna Rantanen

Cm Ab/C Eb
 Odotin ja kaipasin, pimeässä harhailin,
 Bb/D
 olin yksin.

Fm Eb Bb Eb Fm Eb Bb
 En tiennyt, että suojelet, päiviäni varjelet,
 Eb Fm Eb Bb Gm7
 kunnes sydämeeni kuiskasi:
 Ab9 Bb Gm Ab9 Bb
 toivoa on, toivoa on.

Eb Bb/D
 Vielä tulee uusi päivä,
 Cm Gm/Bb
 vielä aurinko paistaa saa,
 Ab Eb/G
 vielä virtaa joen vesi
 Fm Bbsus4 Bb
 ja herää eloon tämä maa.
 Eb Bb/D
 Sinun kunniakses laulan,
 Cm Gm/Bb
 sulle kiitosta laulan taas.
 Ab Eb/G
 Toivon annoit sydämeeni
 Fm Bbsus4 Bb
 ja kannattelit hukkuvaa.

Ahdistuin ja pelkäsin, itsenikin kadotin,
 olin yksin.

En tiennyt, että suojelet, päiviäni varjelet,
 kunnes sydämeeni kuiskasi:
 tässä on tie, tässä on tie.

Vielä tulee uusi päivä...

Yhtenä iltana tai oikeastaan yönä, kun en taas kerran saanut unta, pyörin sängyssäni ja mietin: Onko elämä aina tällaista pimeää? Onko minulla aina paha olla? Minusta tuntui siltä kuin olisin jotenkin umpikujassa. Jos yritin miettiä tulevaisuutta, en nähnyt siellä mitään. Kaikki tuntui pimeältä ja toivottomalta. Tulevaisuus alkoi pelottaa, enkä oikeastaan edes halunnut sitä. Varsinkaan, jos se olisi vain samaa pimeyttä ja paha oloa.

Aika kauan mietittyäni tajusin, että voin kysyä sitä Jumalalta. Muistan sanoneeni ääneen: ”Onko mun elämä aina vaan tämmöstä pimeetä?” Koin, että Jumala vastasi kysymykseeni ei. Mieleeni tulivat sanat ”Vielä tulee uusi päivä, vielä aurinko paistaa saa, vielä virtaa joen vesi ja herää eloon tämä maa.” Ne sanat synnyttivät sisälläni toivoa. Kirjoitin sanat ylös ja nukahdin. Seuraavina päivinä mieleeni nousi lisää sanoja ja kirjoitin niitä ylös. Lopulta niistä eri paloista syntyi runo Uusi päivä ja myöhemmin siitä tuli laulu.

Jumala on puhunut Uuden päivän kautta toivosta ja lupauksesta kääntää hankaluudet hyväksi. Muutama vuosi sitten tajusin kuinka paljon siitä lupauksesta on jo saanut täyttyä. Tämä laulu on saanut koskettaa ihmisiä monissa eri tilanteissa ja puhua siitä samasta toivosta ja lupauksesta, joita sain itse kokea. On ihmeellistä, miten siitä hankaluudesta ja pahasta olostani on saanut syntyä jotakin, joka voi koskettaa toista ihmistä ja jonka kautta Jumala voi puhua ja hoitaa.

*”Ylistä Herraa minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa minun sieluni,
älä unohda mitä hyvää
hän on sinulle tehnyt.”*

Psalmi 103:1-2

Voinko tuntea

säv. san. Julianna Rantanen

Gm7 Eb Bb F

Voinko tuntea läsnäolosi Jeesus?

Gm7 Eb Bb F

Voinko kuulla sinun äänesi Jeesus

Gm7 Eb Bb F

Voinko oppia tuntemaan sua Jeesus?

Gm7 Eb Bb F

Voinko sinulta saada kaiken, mitä tarvitsen?

Eb Bb Gm7 F

Etsikää, niin te löydätte. Huutakaa minä vastaan.

Eb Bb Gm7 F

En minä sinua hylkää, rakastan ainoastaan.

Eb Eb Gm7 F

Kun minun luokseni kuljet, minä juoksen vastaan.

Kaipaam tuntea läsnäolosi Jeesus.

Kaipaam kuulla sinun äänesi Jeesus.

Tahdon oppia tuntemaan sua Jeesus.

Nyt tiedän, osaan sulta kaiken mitä tarvitsen.

Minä etsin sut löysin. Minä huusin sä vastasit.

Et sinä minua hylkää, rakastat ainoastaan.

Kun sinun luoksesi kuljin, sinä juoksit vastaan.

Olin vetämässä rippileiriä. Minulla on tapana rukoilla leirien ja jokaisen leiriläisen puolesta ennen leiriä ja erityisesti sen aikana. Yhtenä iltana olin omassa huoneessani ja soitin kitaraa ja rukoilin kun en saanut vielä unta. Soittamisen ja rukouksen keskeltä aloin laulaa näitä sanoja. Lopetin hetkeksi ja kirjoitin sanat ja soinnut ylös. Ajattelen, että laulu oli rukousta erityisesti rippikoululaisten puolesta. Ehkä joku heistä saattoi miettiä näitä samoja kysymyksiä ja Jumala halusi vastata niihin.

Leirin viimeisenä iltana lauloin laulun muille ja kerroin kuinka laulu oli syntynyt rukouksen keskellä heidän puolestaan. Muistan itsekin miettineeni näitä samoja kysymyksiä rippikouluikäisenä ja vähän vanhempana. Jossakin kohtaa jo riparin jälkeen totesin, että taidan uskoa kaikkeen siihen mitä riparilla puhuttiin tai ainakin halusin uskoa. Halusin ottaa Jeesuksesta selvää ja oppia tuntemaan häntä paremmin.

Jumala itse sanoo meille Raamatussa, että etsivä löytää ja kuinka hän vastaa, kun me huudamme. Jeesus kertoo vertausta pojasta, joka lähti pois isänsä luota ja palasi mutkien kautta takaisin, vakuuttuneena siitä, ettei isä halua häntä enää pojakseen. Kun isä näki pojan palaavan, hän juoksi tätä vastaan. Sellainen Jumala meillä on. Hän juoksee vastaan, kun otamme yhdenkin askeleen häntä kohti.

Kun sain kokea, kuinka Jeesus todella vastaa minulle, kun huudan ja rakastaa minua ehdoitta, se synnytti kaipausta kuulla lisää, oppia lisää ja viettää aikaa hänen kanssaan. Sinä iltana, kun lauloin laulua rippikoululaisille ensimmäistä kertaa, lopetin laulun kysyen ensimmäisen säkeistön kolme ensimmäistä kysymystä uudelleen. Joskus elämässä on hetkiä, kun on tarve kysyä uudestaan. Voinko minä todella tuntea sinut Jeesus? Hän lupaa vastata aina uudestaan ja uudestaan.

”Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, te käännytte rukoillen minun puoleeni, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua, ja te löydätte minut! Koko sydämestänne te minua etsitte, ja minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra.”

Jeremia 29:11-14a

”Tässä laulussa on puettu niin hyvin sanoiksi se, mitä minulla on ollut ja on sydämellä. Sanat ”voinko oppia tuntemaan sua Jeesus” kuvaavat niin hyvin sitä, kuinka olen miettinyt, voinko minä tuntea Jumalan, joka on kaikkivaltias ja niin pyhä ja suuri. Saanko juuri minä olla lähellä Jumalaa? Voinko minä oikeasti tuntea Jeesuksen henkilökohtaisesti, tuntea hänen läsnäolonsa ja kuulla hänen äänensä? Pikkuhiljaa olen alkanut ymmärtämään, että minä ihan oikeasti voin tuntea Jeesuksen, ja että miten ihmeellistä se on! Jumala kaipaa, että me tunnemme hänet ja hän kutsuu Raamatussakin meitä siihen. Olen myös alkanut sanoittamaan sitä kaipuuta ääneen Jeesukselle.

Minulla oli erityisesti yksi kohta elämässäni, yksi kesä, kun tajusin että oikeasti eniten elämässä kaipaen vain elää lähellä Jeesusta ja tuntea hänet. Sinä kesänä minulla oli monena iltana tapana mennä istumaan järven rannalle olemaan Jeesuksen kanssa kahdestaan. Ne hetket oli merkittävimpiä koko kesässä. Laulun toinen säkeistö kuvaa hyvin sitä, mitä niinä hetkinä, ja monesti sen jälkeenkin, olen sanonut Jeesukselle aina uudestaan ja uudestaan. Että tahdon vaan oppia tuntemaan sinua Jeesus, enemmän kuin mitään muuta koko elämässä.

Tämä laulu kertoo Jumalasta ainakin sen, että Jumala haluaa aina olla meidän lähellämme ja hän myös näkee vaivaa sen eteen. En ole lapsesta asti tuntenut Jeesusta, mutta kaiken sen keskeltä missä ja miten elin, Jeesus tuli ja löysi minut. Jeesus on vastannut minulle silloin kun olen huutanut Häntä, silloinkin kun en ole kyennyt edes huutamaan. Jeesus on tullut ja ottanut minut omakseen, tehnyt itsensä minulle tutuksi, ja tekee edelleen. Parasta on, että hän myös tuntee minut täysin. Olen ikuisesti kiitollinen Jeesukselle siitä, että Hän on tuonut minut kotiin.”